

Vērtīgākā atjaunojamā enerģija

Ciemiņi. Smiltenes vidusskolas pašpārvaldes koordinatore Aiga Sorokina un viņas audzēkņi – Lina Kazaka, Kurts Apsīts, Evelīna Valaine un Reinis Rāčenis (foto) – pārsteidza ar vairākām dāvanām, tostarp, kā paši jokoja: “Kāpostu atvedām, bet piķi meklējiet paši.”

Edgars Gabranovs

5.novembrī Viļakas kultūras namā virvoja jaunības degsme. Kā nu ne, ja klātesošie svinēja Viļakas jauniešu mājas desmit gadu jubileju. Jauniešu mājas mamma Madara Jeromāne, kura šobrīd patiesi ir arī Māmiņa ar lielo burtu, jo atrodas bērna kopšanas atvaļinājumā, atzina, ka nevarēja nebūt šeit. “Tas ir mans lolojums no paša sākuma,” viņa lepojas.

Jāpiebilst, ka, atgriežoties darbā, Madara vadīs Balvu novada Bērnu un jauniešu centru. “Kādas šodien sajūtas? Ir patīkams stress, kaut gan, esot atvaļinājumā, varēju būt kā viesis. Nevarēju nosēdēt mājās, tāpēc nedaudz piepalīdzēju organizēt desmit gadu jubilejas svinības. Ir gandarījums, jo redzu lielu izaugsmi un jauniešu atsaucību. Sākotnēji atradāties Viļakas Valsts ģimnāzijas pagrabtelpās, līdz mums uzdāvināja bijušo mežniecības ēku, kur jaunieši joprojām īsteno fantastiskas idejas.” Analizējot desmit gados panākto, M.Jeromāne atjokoja, ka viņas pārmaiņas nav tikai no augstpapēžu kurpēm uz kedām: “Pati esmu mainījies par 180 grādiem. Arī ar jauniešiem ir kā ar bitēm, jo viennozīmīgi jāsecina, ka jaunieši, kādi tie bija pirms desmit gadiem, vairs nav tādi, kādi ir šobrīd. Ir bijusi pandēmija, tāpat nepārtraukti attīstās tehnoloģijas ar iespēju veidot dažādas aplikācijas. Ir jauniešu mainība – tiem, kuri aizgāja, nespēju pateikt beidzamo teikumu, bet tiem, kuri nāk viņu vietā, teikums jāsaka no jauna.”

Smiltenes vidusskolas pašpārvaldes koordinatore Aiga Sorokina taujāta, kā kopā ar savu komandu nokļuvusi pierobežā, atzina, ka smiltiešiem ir lieliska sadarbība ar Viļakas jauniešiem: “Pērn kopā darbojāties līdzdalības karuselī un esam pagodināti, ka mūs atceras. Gribam draudzību turpināt.” Spriežot, vai jaunieši Vidzemē un Latgalē atšķiras, pedagoģe secina, ka ‘nē’: “Iepriecina latgāliešu sirsnība un atvērtība. Ne velti runā par latgāliešu plašo dvēseli, kuru mēs šeit arī sajūtam. Sajūtam, ka mēs esam gaidīti.” A.Sorokina piekrīt, ka koviņa negatīvās sekas joprojām ir jūtamas: “Tomēr katram mākonim ir zelta maliņa, jo jaunieši tagad arvien vairāk novērtē to, ka var būt kopā. Saprot, ko nozīmē smaids un iespēja redzēt vienam otru. Mēs zinām, ka var būt sliktāk, tāpēc izbaudām to, kas ir tagad.” Skolotājai piekrīt arī viņas audzēkņi. Evelīna Valaine ir pārliecināta, ka ikviena izdevība ir jāizmanto. Arī Kurts Apsīts nešaubās, ka latvieši ir draudzīgi un pieklājīgi. Savukārt Reinis Rāčenis neslēpa, ka priecājas būt Viļakā.

*Turpinājums 10.lpp.

Nākamajā
Padugumā

- “Latvija manā sirdī”
Patriotiskā nedēļa Viļakas muzejā
- Vingliemezis galdā un uz sejas
Netradicionāla saimniekošana

Nāvējoši notriec velosipēdistu

Pagājušajā piektdienā ap pulksten 19.13 Balvu novada Šķilbēnu pagastā, uz ceļa Viļaka – Kārsava, vīrietis ar automašīnu “BMW 530” uzbrauca velosipēdistam, kurš no gūtajām traumām gāja bojā notikuma vietā. Uzsākts kriminālprocess un Valsts policija skaidro notikušā apstākļus. Jāpiebilst, ka nepilna mēneša laikā mūsupusē šis jau ir otrs traģiskais ceļu satiksmes negadījums. Jau rakstijām, ka 12.oktobrī Vectilžas pagastā vīrietis, vadot automašīnu “Volkswagen Sharan”, uzbrauca 1970.gadā dzimušai gājējai, kura arī no gūtajām traumām notikuma vietā mira. Turklāt vainīgais no notikuma vietas aizbrauca prom, bet vēlāk automašīna tika atrasta mežā sadedzināta.

Lauku labumu tirdziņš Balvos

12.novembrī Balvos, laukumā pie Balvu Kultūras un atpūtas centra, notiks tradicionālais lauku labumu jeb *zaļais* tirdziņš, kurā varēs

iegādāties dažādus lauku labumus, mājražotāju gardumus, sezonas dārzeņus, amatniecības izstrādājumus un stādus no tuvākiem un tālākiem zemniekiem.

Apbalvos valsts svētkos

27.oktobra Balvu novada domes sēdē pieņēma lēmumu Balvu novada Atzinības rakstu piešķirt 22 personām. Apbalvojumus pasniegs svētku sarīkojumā, kas notiks 18.novembrī plkst. 18.00 Balvu Kultūras un atpūtas centrā.

Aicina uz tikšanos

8.novembrī plkst. 15.00 Krišjāņos un plkst. 17.00 Bērzpili iedzīvotāji aicināti uz tikšanos ar pašvaldības vadību, deputātiem un speciālistiem.

Īsziņas

Vārds žurnālistam

Maruta Sprudzāne

Gada tumšajā laikā gribas kādu iedvesmu. Man saka – iedēdz svecīti, ielej glāzē tumšsarkanu vīnu, palasi grāmatu... Uguns liesmiņai patiešām ir sava maģija. Mani pievelk brīdis, pasēžot krāsns priekšā. Uguntiņa lēnām apņem iekurus, iegailējas arvien spēcīgāk, līdz pārvēršas spožās liesmās un sprakstēdamas deg jau lielās pagales. Sēdi, skaties un aizdomājies... Dzīvei nav ne vainas.

Vakarpusē palasiju žurnālus. Patika intervija ar gados jauno Cēsu Valsts ģimnāzijas direktoru. Sarunā atgādinātas arī nesenās izglītības darbinieku aktivitātes, dodoties streikot. Jau kuro reizi skolotāji pauž nemieru un runā par sev neatbilstošu atalgojumu, izvirzot to priekšplānā. Bet jaunais direktors saka pavisam ko citu. Viņa skolā jau maksā vairāk par valsts noteikto minimālo likmi, kas ir 900 eiro, sasniedzot 1200 eiro. Un, viņaprāt, ne visiem vajadzētu automātiski palielināt algu tikai tāpēc, ka viņi ir skolotāji. Atalgojums vispār ir tāds kutelīgs jautājums, un ne vienmēr tā prasības iet roku rokā ar skaidri nospraustiem kritērijiem. Valsts augstākajām amatpersonām atalgojums nākamgad būs palielināts pat par 53 un 63%. Vai var domāt, ka par tikpat daudz paaugstināsies arī viņu darba apjoms un kvalitāte? Un vai tie, kuri saņem uz rokām daudzreiz mazāku naudu, darbu dara slikti? Mani nepārliecina arguments, ka, maksājot vairāk, mainīsies darbinieka attieksme pret savu darāmo.

Latvijā

100 gadi kopš pirmās Saeimas sēdes. Vakar apritēja 100 gadi kopš pirmās Saeimas sēdes 1922. gada 7. novembrī. Tam par godu deputāti pulcējās uz svinīgo sēdi. Uz parlamentu bija aicināti bijušie Saeimas priekšsēdētāji, arī valsts augstākās amatpersonas, 4. maija Deklarācijas kluba prezidente Velta Čebotarenoka un citi bijušie Augstākās padomes deputāti, arī ārvalstu diplomātiskā korpusa pārstāvji. Simtgades dienā parlamenta Balsošanas zālē eksponēta unikāla vēstures liecība – starpkaru perioda oriģinālais Saeimas Prezidija krēsls. Līdz ar parlamenta sanāksšanu spēkā stājās Latvijas valsts pamatlikums – Satversme, kas nosaka valsts iekārtu un varas īstenošanas principus.

Ieceļošana liegta Krievijas pilsoņiem. Drošības apsvērumu dēļ nedēļas nogalē ieceļošana Latvijā liegta 16 Krievijas pilsoņiem, aģentūru LETA informēja Valsts robežsardze. Jau ziņots, ka Krievijā izsludinātās mobilizācijas dēļ no 28. septembra uz trīs mēnešiem ieviesta ārkārtējā situācija Alūksnes, Balvu un Ludzas novada teritorijā, kā arī ostās, lidostās, lidlaukos izveidotajās robežšķērsošanas vietās un uz dzelzceļiem. Spēkā arī Ministru kabineta noteikti ierobežojumi Krievijas pilsoņu – Šengenas īsterniņa vīzu turētāju – ieceļošanai Latvijā nebūtiskiem mērķiem, piemēram, tūrisma un atpūtas nolūkos. Tādus pašus ierobežojumus noteica Igaunija, Lietuva un Polija.

Apspriešanai nodots likumprojekts par mācību gada pagarināšanu. 72% vecāku neatbalsta mācību gada pagarināšanu, bet aptaujāto bērnu un jauniešu vidū noraidoša attieksme pret šo priekšlikumu ir vēl lielāka – 76%, secināts Latvijas Bērnu labklājības tīkla (LBLT) veiktajā aptaujā.

Oktobra un novembra laikā Izglītības un zinātnes ministrija sagatavos un sabiedrības apspriešanai nodos likumprojektu par skolēnu mācību gada pagarināšanu. Kā skaidroja ministre, pagarinātais mācību gads norisinātos līdz Jāņiem jeb līdz jūnija beigām. Sekojoši tiktu pagarināts pavasara brīvlaiks līdz divām nedēļām, ziemas brīvlaiks būtu trīs nedēļas garš, bet par rudens brīvlaika izmaiņām vēl ir plānots diskutēt.

VUGD turpmākajos divos gados izdienes pensijas vecumu sasniegs 217 amatpersonas. Taču patlaban nav iespējams prognozēt, cik daudz amatpersonu izmantos tiesības doties pensijā. Veselības stāvokļa dēļ izdienes pensijā, piemēram, aizvadītajā gadā devās tikai 11 amatpersonas.

(No ziņu portāliem "delfi" un "tvnet")

Tikšanās bibliotēkā

Sajūtu un atklāsmju piepildīts ceļš

Zinaida Logina

4. novembrī Balvu Centrālajā bibliotēkā Agris Veismanis, Žanna Maksimova un Sergejs Maksimovs dalījās savos stāstos par piedzīvoto, ejot pa Svētā Jēkaba ceļu.

Par Svētā Jēkaba ceļu, sauktu arī par Santjago ceļu, uzņemtas filmas, sarakstītas neskaitāmas grāmatas, tam veltīta mūzika. Ik gadu tūkstošiem ceļinieku no visas pasaules liek plecos mugursomas un dodas ceļā. Cilvēki to iet gan ar kristīgu ievirzi, gan mīlot dabu, cilvēkus, piedzīvojumus un pašu iešanas procesu. Ceļš katram ir unikāls, – atklāsmju, sajūtu un piedzīvojumu pildīts.

Nolēma atzīmēt dzimšanas dienu

Agris Veismanis ceļā devās pagājušā gada vasarā un tajā pavadīja vairāk nekā mēnesi. Uz Rīgu devās ar auto, tad lidoja uz Barselonu, brauca ar vilcienu, autobusu un kājām nogāja 784 kilometrus. "Februārī man palika sešdesmit gadi. Tas bija kovida laiks, svinēt nevarēja, tāpēc savu jubileju nolēmu atzīmēt, ejot Svētā Jēkaba ceļu. Gatavojoties ceļam, jau Balvos sāku daudz staigāt, dienā noejot 10-15 kilometrus. Reliģisku nolūku nebija, taču izaicināju sevi, uzdodot jautājumu, – vai es to varu izdarīt? Atpakaļceļam biļetes nebija, jo nezināju, cik ilgu laiku ceļš prasīs un kādus pārsteigumus man sagādās. Gāju viens," atklāja Agris. Viņš gribēja iet pa labi marķētu ceļu, kurā būtu pieejamas naktsmītnes. Sāka iet no Francijas, turpināja Spānijā. "Sākums bija grūts, bija straujš kāpums Pireneju kalnos, tāpēc pirmajā dienā nogāju tikai 7 kilometrus. Jūlijā Spānijā ir karsti, tāpēc cēlos un ceļā devos agri. Gāju katru dienu bez atpūtas dienām, vidēji noejot 25 km, bet bija dienas, kad nogāju arī 35 km. Mugursoma bija pasmaga, ejot klausījos mūziku. Ceļa segumi bija dažādi, dažviet vairākus kilometrus acīm skatīju vienmuļas ainavas," pastāstīja Agris. Ceļa zīmes bija izvietotas uz laternām, žogiem, akmeņiem, pie kokiem, – apmaldīties nevarēja. Gājēju pārsteiguši eikaliptu meži, daudz bijis saulespuķu lauku. Klausītāji uzzināja, ka svētceļniekiem šajā ceļā kādā vietā konkrētās stundās ir iespēja no krāna padzerties ne tikai ūdeni, bet arī vīnu. Satiktie ceļa biedri gāja no dažādām valstīm, un pirmais jautājums visiem bija, kāpēc iet šo ceļu, – atbildes bija dažādas. "Neiztika arī bez ķibelēm. Soma noberza muguru, izjuka apavi, gandrīz nozaga mugursomu," smaidot piebilda Agris, atklājot arī visas izmaksas, un tās bijušas apmēram pusotrs tūkstotis eiro.

Nav grūts, ja ej ar kādu, kuru mīli

Žanna Maksimova atklāja, ka neviens ceļš nav pārāk garš vai pārāk smags, ja tu ej ar kādu, kuru mīli. Un

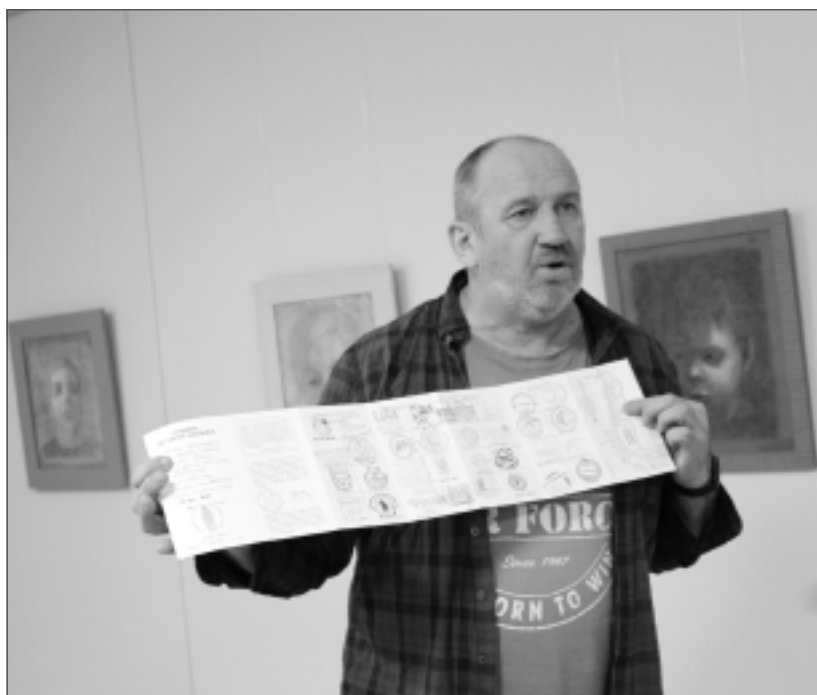

Foto - Z. Logina

Zimogi kā apliecinājums. Agris Veismanis parādīja, kādas pases izsniedz katram ceļa gājējam. Katrā vietā, ko gājējs ir apmeklējis, iespiež zīmogu un ieraksta datumu.

Foto - Z. Logina

Rāda kartes un Svētā Jēkaba simbolus – jūras gliemežnīcas. "Ar šo simbolu ir iezīmēts viss ceļš, tādējādi tās kalpo kā ceļa norādes," pastāstīja Žanna un Sergejs Maksimovi.

viņa šajā ceļā gāja ar vīru Sergeju, atzīmējot kopdzīves divdesmit gadus. "Mēs gājām 2018. gadā Ziemeļu ceļa posmu. Mums bija maz laika, turklāt nopirktas arī atpakaļceļa biļetes. Lai tiktu pie apliecinājuma, vajadzēja noiet vismaz simts kilometrus. Turklāt

man bija arī mērķis nokļūt un pastāvēt Atlantijas okeāna krastā," atklāja Žanna piebilstot, ka to piepildījusi. Maksimovu ģimene Santjago ceļu gāja oktobrī, lai izvairītos no saules svelmes. Viņi atklāja, ka citā vidē gūtie iespaidi ilgi paliek atmiņā.

Fakti

- Svētā Jēkaba ceļš (spāņu: Camino de Santiago) ir nosaukums svētceļotāju ceļam uz iespējamo Svētā Jēkaba atdusas vietu Santjago de Kompostelā. Tiek uzskatīts, ka Svētā Jēkaba mirstīgās atliekas atrodas Santjago de Kompostelas katedrālē.
- Santjago ceļš ir viens no galvenajiem vēsturiskajiem svētceļojumu maršrutiem Eiropā, ceļa maršruti ir vairāki. Populārākais no tiem – Franču ceļš – sākas Francijas dienvidu pilsētiņā Sanzanpedeporā un ved pa Spānijas ziemeļiem līdz Santjago de Kompostela. Cits ceļš ved pa pašiem Spānijas ziemeļiem, gar okeānu. Vairāki ceļi iet pa Franciju, Itāliju un Portugāli.
- Sv. Jēkaba ceļa marķējums tagad ir arī no Latvijas, tā garums – 562 km, kas sadalīts 24 posmos.

Kā vērtējat faktu, ka aizejošā Saeima visvairāk atbalstījusi iedzīvotāju rosinājumus?

Viedokļi

Ir labi, ka sabiedrība iesaistās un nepaliek malā

INESE LAIZĀNE, bijusī Saeimas deputāte

Manuprāt, šajā gadījumā skaitliski vērtējums (tas, ka atbalstītas daudz iniciatīvas – ir labi, vai tas, ka ir mazāk – slikti) nebūtu pareizs. Pēc būtības iniciatīvu portāls “ManaBalss” ir ļoti labs instruments, kā sabiedrībai izteikt savas vēlmes un viedokli. Jā, 10 tūkstošu balsu savākšana, lai iniciatīva nonāktu izskatīšanai Saeimā, ir diezgan zems sliekšnis, jo, kad sabiedrībā kaut kas ļoti saasinājies, ātri var savākt simtiem tūkstošu balsu. Taču ļoti labi ir arī tas, ka katra iniciatīva Saeimā iziet vairākus *sietus*. Vispirms tā

nonāk Mandātu un iesniegumu komisijā, kur deputātiem no katras frakcijas ir iespēja izvērtēt, vai to nodot Saeimai balsošanai vai komisijām tālāk skatīšanai. Tad ir nākamais *siet* – Saeima, kura ar balsojumu lemj, vai iniciatīvu nodot komisijai. Ir vēl arī trešais *siet*, kas ir svarīgs, lai komisija diezgan ātri šo iniciatīvu iekļauj savā darba kārtībā, jo ir ļoti daudzi likumprojekti, kuri, nonākot kādā konkrētā komisijā, var ielgt pat uz visu Saeimas sasaukumu vai nolikti atvilktne un neizskatīti.

Eiropā nav daudz valstu, kurās būtu šāda iniciatīvu platforma un iespēja sabiedrībai ieteikt likuma grozījumus vai likumu. Tas ir labi arī tādā nozīmē, ka sabiedrības iniciatīvas bijušas nepopulistiskas, neemocionālas, jo bieži vien mūs ļoti viegli iešūpot uz emocionāliem jautājumiem. Man šķiet, ka šajā ziņā Latvija patiešām ir viena no progresīvākajām valstīm, jo gan nevalstiskās organizācijas, gan jebkurš indivīds, pamatojot savu vēlmi, var iesniegt iniciatīvu, kura arī iziet zināmu cenzūru. Pati platforma “ManaBalss” vērtē katru pieteikumu un neļauj vākt parakstus, klaji redzot, ka tā, piemēram, ir pretlikumīga.

Sabiedrībā nereti dzirdam, – nav ko piedalīties nekādās iniciatīvās, jo mēs tāpat neko nevaram ietekmēt. Bet tā nav. Varam, bet tikai tad, ja kāds uz to norāda. Deputāti nevar visu pamanīt. Mūsu sabiedrība sastāv no tik daudz un dažādām šūnām un mēs visi kā

valsts organisms esam ļoti, ļoti dažādi, līdz ar to nevaram būt droši, ka zinām visu. Un tikai tad, ja mūs uzrunā un parāda, kur ir problēma, var iekustināt ļoti daudzas lietas. Saeimā patiesībā tā arī notiek, kad kāds personiski ir uzrunājis, norādījis uz likuma robiem, trūkumiem, nepilnībām, un tad tas tiek novērsts. Iespējams, sabiedrībā mums visiem jābūt skaļākiem, jāklauvē pie visām durvīm un vairāk jāprasa. Es līdzilvēkiem, savā laikā arī vēlētājiem, teicu – rakstiet, sūtiet e-pastus, uzdo diet jautājumus deputātam, kuru zināt, pazīstat. Prasiet, kad viņš atbildēs. Man gribas domāt, ka liela daļa tomēr atbild, iedziļinās un kaut ko dara, ja ir uzrunāti.

Kādam varbūt šķiet, ka Saeimā jebkura politiska iniciatīva ir ātri īstenojama, taču tā nav. Te kā piemēru varu pieminēt, ka “Nacionālā apvienība” (pirms tam “Tēvzemei un brīvībai /LNNK”) par izglītību latviešu valodā, manuprāt, runājusi kopš 90.gadu beigām, un tas nav bijis īstenojies, jo diemžēl vajag balsu pārsvaru, lai īstenotu jebkuru politisku iniciatīvu. Tāpēc nav tik vienkārši, ka visu nosaka politiskās intereses, vajag pārliecināt kolēģus, citu partiju biedrus. Un ir vēl viena lieta, kas patiesībā arī man reizēm rada neizpratni – tās ir ikdienas lietas. Kad šķiet, – vai tiešām nav par ko citu lemt, kā par to, ka mazam putniņam ir liegums. Lai viņš varētu dzīvot un attīstīties, jāpieņem

likums, bet, ja tas noteikts likumā, tad tas nozīmē, ka arī šim jautājumam būs trīs lasījumi, balsojumi, skatīšana komisijā. Tas paņem gan enerģiju, gan laiku, un liekas tik ļoti nenozīmīgi, īpaši tad, kad jālemj sabiedrībai ļoti būtiski jautājumi. Bet tā tas ir. Diemžēl Saeimai jāpieņem lēmumi un jālemj arī par putniņu. Tas ir gadījums no manas personīgās pieredzes, kad patiešām bija neizpratne, cik daudz uzmanības veltām šādam jautājumam, kad jārisina tik daudzas citas svarīgas lietas.

Atgriežoties pie jautājuma par iniciatīvu portālu, atziņos, ka pati esmu reģistrējusies platformā “ManBalss” un man regulāri e-pastā nāk aktualitātes, par ko pašlaik tiek vākti paraksti, un pēc tam arī ziņojumi, kas notiek ar iniciatīvu. Bijušas tikai dažas iniciatīvas, par kurām esmu parakstījusies, taču daudzie pieteikumi šajā platformā liecina par to, cik mēs katrs esam dažādi un cik dažādas ir cilvēku intereses. Un es ar cieņu izturo pret katru no tām, kuru kāds ir iesniedzis un pamatojis. Ja “ManaBalss” devusi akceptu, ka viss ir likumīgi, var vākt parakstus un gūt sabiedrības atbalstu konkrētajai iniciatīvai. Patiešām priecājos, ka cilvēki iesaistās un kaut ko rosina. Ir labi, ka mums ir tāda platforma, un ļoti labi, ka sabiedrība iesaistās un nepaliek malā.

Jāatceļ teju visi Saeimas pieņemtie lēmumi

ILZE MEŽNIECE, Augšdaugavas novada iedzīvotāja

Iepriekšējā Saeima noraidīja tās iniciatīvas, kurām sabiedrībā bija vislielākais atbalsts un kas raisīja vislielāko ažiotažu. Tādēļ ir sajūta, ka, atbalstot atsevišķus mazāk strīdīgus ierosinājumus, parlaments vēlējas radīt iespaidu par to kā ievērojamu sadarbību ar iedzīvotājiem. Sak', ja mums nav jābūt par lielām lietām, tad atbalstīsim vienu, otru vai trešo pilsoņu iniciatīvu, kas nav politiski nozīmīga, neko neietekmē, vai arī zinām, ka no lielās varas jeb valdības puses netiks norādīti un nosēdināti atpakaļ. Pilnīgi pieļauju, ka dažas no atbalstītajām iniciatīvām ir patiešām vērtīgas, bet tomēr rodas iespāids, ka iepriekšējā Saeima patiesas varas trūkuma dēļ atbalstīja atsevišķas iedzīvotāju iesniegtas iniciatīvas, lai kaut tādā veidā pierādītu savu ‘ietekmi’ un ‘nozīmību’.

Sabiedrībā vislielāko atbalstu guva 2020.gada 2.decembrī Olgas Petkevičas sabiedrības iniciatīvu platformā “ManaBalss” iesniegtā iniciatīva “Ļausim bērniem skolā brīvi elpot”

ar prasību atcelt valdības lēmumu obligāti valkāt sejas maskas 1. līdz 4.klašu skolēniem. Burtiski pāris dienu laikā iniciatīvu atbalstīja un parakstīja vairāk nekā 17 tūkstoši iedzīvotāju, pēc kā tā uzreiz tika iesniegta izskatīšanai Saeimā. Diemžēl 2021.gada 15.janvārī deputāti iniciatīvu noraidīja, paliekot pie uzskata, ka bērniem skolās maskas jānēsā. Pēc tam parakstu vākšana tika atjaunota, dažu dienu laikā iniciatīvu parakstot vēl papildus vairāk nekā desmit tūkstošiem cilvēku jeb kopumā ap 27 tūkstošiem iedzīvotāju. Iniciatīva parlamentā tika iesniegta atkārtoti. Kāds tam bija rezultāts? Saeima to, protams, atkal noraidīja. Jāpiebilst, ka tieši tobrīd bija publicēts Vācijā veiktais apjomīgs pētījums, apkopotajiem datiem uzrādot, ka masku nēsāšana skolās atstāj lielu negatīvu ietekmi uz bērnu psiholoģisko un fizisko veselību. Laikā, kad iniciatīva Saeimā tika iesniegta otrreiz, es ar vīru šo pētījumu iztulkojām, sagatavojām un nosūtījām katram Saeimas deputātam personīgi, attiecīgajai Saeimas komisijai, Veselības ministrijai un arī valdībai kā papildus informāciju tam, kādas sekas bērniem atstāj masku nēsāšana ar cerību, ka šī informācija tomēr mainīs politiķu domas. Diemžēl visi mūsu centieni bija veltīgi. Būtībā no varas puses tika pateikts, ka jādara tā, kā vara uzskata, un ļaužu viedokļiem nav nekādas nozīmes.

Kāpēc Saeima neatbalstīja iniciatīvu, kurai bija tik liels iedzīvotāju atbalsts? Vērtējot parlamenta darbību Covid-19 pandēmijas laikā, jāsecina, ka Saeima lielā savas darbības laikā atbildību par jebkādu rīcību bija nodevusi valdībai un absolūti nefunkcionēja kā lēmējvara. Tolaik lēmējvara nebija nodalīta no izpildvaras, šīs institūcijas bija saplūdušas kopā – valdība visu nolēma, nolēmo pati arī izpildīja un nevienam neatskaitījās. Tā notiekošo no malas redzēju es. Ja mēs Latviju dēvējam

par parlamentāro demokrātiju, šāda situācija nebija un nav pieļaujama. 13.Saeimas mazzpēja radījusi situāciju, ka vienīgā loģiskā rīcība 14.Saeimā būtu atcelt teju visus 13.Saeimas pieņemtos lēmumus. Faktiski tika darīts viss, lai ierobežotu cilvēku brīvību un padarītu viņus slimākus. Runa nav tikai par lēmumiem, kas attiecas uz Covid-19 pandēmiju. Tikpat nesakarīgi un sabiedrību nabadzībā dzenoši lēmumi bija arī attiecībā uz, piemēram, nodokļu reformu, kuras sekas pilnā apjomā sāksim izjust jau no nākamā gada 1.janvāra. Tāpat noteikti jāmin Valsts aizsardzības dienesta izveide, kas ir kārtējais iepriekšējās valdības un Saeimas sliktais lēmums – īpaši raugoties no tā viedokļa, ka esmu trīs dēlu mamma. Proti, jau daudzus gadus iepriekš visā Latvijā tika atzīts, ka obligātās karadienests nekad nav bijis efektīvs un tas tika atcelts. Tagad tas pēkšņi tiek atkal atjaunots, esot vēlams un pat vajadzīgs, turklāt komplektā ar atļauju sūtīt Latvijas armiju ārpus mūsu valsts teritorijas. Vai mēs mūsu vīriem un dēliem gatavojam jaunu Afganistānu? Runa nav par Latvijas valsts aizstāvēšanu. Tas ir pavisam cits jautājums. Bet, ja armijas ģenerāļi un valdība mūsu puīšus var nosūtīt jebkur, kur vēlas, tā nav dzimtenes aizstāvēšana. Turklāt mūsdienās vairs tik ļoti nekaro ar dzīvo spēku, bet ar modernām tehnoloģijām un zināšanām, kam nepieciešama profesionāli sagatavota armija.

Nupat aizvadītājās vēlēšanās uzvarēja tas pats politiskais spēks, kas Latvijā jau līdz šim bija uzurpējis varu. Ko tad no tā visa var saņemt? Var jau būt, ka šajā Saeimā būs vairāk deputātu, kuri nebalsos pēc priekšrakstiem, bet vērtēs un lems ar savu prātu, īstenojot patiesu tautvaldību. Iepriekšējā parlamenta sasaukumā izskatījās, ka deputāti pieņem lēmumus nevis pēc savas sirdsapziņas, bet tā, kā vajag partijai, valdošajai koalīcijai vai vēl kaut kam. Turklāt, ņemot vērā vēlēšanu rezultātus,

Fakti

- 13.Saeima 28 likumu grozījumus veikusi pēc pilsoņu iniciatīvām, kas ir augstākais rādītājs gan pilsoņu digitālajai līdzdalībai, gan parlamenta politiķu atsaucībai kopš sabiedrības iniciatīvu platformas ‘ManaBalss’ darbības sākuma 2011.gadā.

- Kopumā kopš 13.Saeimas sanākšanas 2018.gada 6.novembri tā pieņēmusi 150 jaunus likumus un likumos veikusi 1053 grozījumus.

pandēmijas pieredzi un to, ka valdība var savās rokās paņemt visu varu un kontrolēt pilnīgi visas varas struktūras, kurām demokrātijā jābūt dalītām, man vairs nav nekādu ilūziju par pozitīvām izmaiņām tuvākajā laikā. Proti, raugoties no demokrātijas attīstības viedokļa, šobrīd esam nonākuši pozīcijā, kad sabiedrības iesaistei politiskajos procesos vairs nav nekādas būtiskas jēgas. Jau iepriekš sabiedrības līdzdalība bija diezgan formāla, bet pēc pandēmijas apstākļos, kad cenzūra medijos uzņēma apgriezīgu, sabiedrībā vairojas tabu tēmas, bieži drīkst debatēt un lemt tikai ‘pareizi’, tas redzams vēl krietni uzskatāmāk. Jā, var notikt dažādas sabiedriskās apspriešanas, pieaicināti eksperti, biedrības un asociācijas, bet, tiklīdz jautājums nonāk augstākajos varas gaitējos, lēmumi tiek pieņemti pēc principa ‘kā vajag’ – neatkarīgi no iepriekšējām diskusijām. No reālas sabiedrības ietekmes palicis tikai nosaukums un bilde. Ja vara reiz tikusi uzurpēta, to neviens labprātīgi vairs vajā nelaidīs.

Viedokļus uzklusija S.Karavoičika un A.Ločmelis

Par latgaliskumu un dzīvi

“Esmu latvietē, bet sirdī latgalietē..”

Ingrīda Zinkovska

Rugāju vidusskolas skolotāja NATĀLIJA GARĀ šoruden saņēma Nikodema Rancāna (viens no izcilākajiem pagājušā gadsimta Latgales pedagogiem – no red.) balvu par latgaliskuma stiprināšanu skolas vidē – sasniegumiem latgaliešu valodas, kultūrvēstures un novada mācības ieviešanā. “Bija patīkami, ka pēc šīs ziņas, kas parādījās masu saziņas līdzekļos, Rugājos pie manis pienāca kāda sieviete un pateica paldies par to, ko daru,” atcerējās Natālija, kad uzrunāju viņu sarunai.

“Balvu Novada Ziņās”, kas ir pašvaldības informatīvais izdevums, Rugāju vidusskolas direktore Iveta Arelkeviča Natāliju Garo raksturojusi kā latgaliskuma nesēju atturīgajos Rugājos, kur atturīgi izturas pret latgalisko, reti runā latgaliski, bet Natālija ļoti mierīgi, neiespringstot rosina gan skolotājus, gan skolēnus to darīt. Viņa sagatavo skolēnus konkursiem, regulāri dodas uz skatuves runas konkursu “Vuolyudzāni”, kur audzēkņi gūst arī godalgotas vietas. Pagājušajā gadā skolotāja un latgaliešu valodas pulciņš skolā organizēja latgaliešu valodas nedēļu, kuras laikā viss skolas kolektīvs starpbrīžos un arī stundās centās runāt latgaliski. Uz stundām tika aicināti gan absolventi, gan interesanti cilvēki, kuri darbojās stundā, runājot latgaliski. Vecāko klašu skolēni veica kultūrtestu, savukārt jaunākā posma skolēniem tika piedāvātas spēles, interesanti uzdevumi dabā. Atmosfēru jautrāku darīja latgaliešu mūzika. Latgaliešu pulciņa dalībnieki skolotāju raksturo kā ļoti mīļu, jauku un saprotošu, kura vienmēr nāk pretī ar dažādām idejām un ieteikumiem, kā labāk piedalīties pasākumos, atrodot motivējošus vārdus, lai uzmundrinātu un noņemtu stresu. Jā, pēc sarunas ar skolotāju direktori teiktajam pilnībā piekritu. Ar viņu varētu runāt, plāpāt, triekt par jebko, protams, arī latgaliski, jo viņa ir ‘sovejis, sovejis!’ – kā par latgaliešiem saka “Radio Tev” ētera personība Lauris Zalāns.

Apskauž Rogovkas pedagogus

Latgaliešu valodas, literatūras un kultūrvēstures skolotāju asociācijas vadītāja, Nautrēnu vidusskolas skolotāja Veronika Dundure un Latvijas Universitātes pasniedzēja, valodniece Lidija Leikuma (protams, arī daudzi citi gan mācībspēki, gan populāri cilvēki) iestājušas par to, ka par latgaliešu valodu vajag iet un cīnīties. Mācīties pašiem un mācīt to bērniem. Ja citviet skolotāji uztraucas, ka valodas mācība nepadodas vai bērniem par to maza interese, tad Veronika Dundure aicina neiespringt, sakot: “Sāciet ar sasveicināšanos, – loba diņa! Vysu lobu!” “Nākot uz interviju, domāju, ka viņiem tas ir viegli, viņiem tas latgaliskums jau asinis. Lai gan par nākušajiem no Rogovkas mēdz zoboties, sakot: “Troks vai no Rogovkas,” tam apakša noteikti kaut kas ir. Ja nebūtu troks, tad Rogovku nedaudzinātu kā latgaliskuma centru un Nautrēnu vidusskolas bērni negūtu labus rezultātus ne tikai latgaliešu valodas olimpiādē, konkursos, bet arī vēstures un citu mācību priekšmetu olimpiādēs,” secina Rugāju vidusskolas skolotāja. Viņa spriež, ka Nautrēnu vidusskolas bērni labi zina sava novada kultūrvēsturi, jo tā patiešām bagāta: literāti, garīdznieki, pedagogi. Un lepojas ar

to. Pīters Migliniķis, Andrijs Jūrdžs, Pēteris Jurciņš, Ontons Kūkojs, Anna Rancāne – spēcīgi vārdi, kas uzrunā. “Pasakiet mūsu bērniem Tālis Matiss... “Nu un tad, – viņi teiks,” saka Natālija. Rogovkas iedzīvotājus viņa apbrīno arī par to, ka cilvēki tur sveicinās. Vīrs viņu aizvedis uz “Vosorošanu”, skolotāju latgaliešu valodas un kultūras kursiem, tur pretī nāk Rogovkas iedzīvotāji – bērni un pieaugušie – un sveicinās. “Vīrs man jautā: “A kas tys par breinumu?! Es tok svešs cylvāks,” atceras rugājiete.

Bija kautrējušies runāt latgaliski

Kad jautāju par skolotājas pašas ieguldījumu latgaliešu identitātes stiprināšanā, viņa teic, ka interese par latgalisko radusies tieši Rugājos, bet sācies tas ar latgaliešu valodas skatuves runas konkursu “Vuolyudzāni” 2001.gadā. Šajā konkursā piedalījies un 1.vietu ar izteiksmīgu darbu “Staigoleišona pa akmiņim” izpildījumu ieguvis Valdis Ančs, tagadējais Balvu autotransporta uzņēmuma vadītājs. Konkursā piedalījās un vietas ieguvušas arī skolotājas meitas Inga un Elīna un pagasta kultūras darbinieces Guntas Griģānes meita Vineta. Kopš konkursa pirmsākumiem skolotāja skolēnus tam ir gatavojusi gandrīz katru gadu. (“Skolotāja Natālija Garā saviem skolēniem iemāca ļoti izteiksmīgi runāt,” teica kāda novada skolotāja, kura ar saviem skolēniem arī daudzus gadus piedalījies šajā konkursā – no aut.) Rugāju skolēni regulāri piedalās arī citos pasākumos, kurus latgaliskās pašapziņas radīšanai un stiprināšanai organizē citas skolas, biedrības. Bērni piedalās O.Slišānam veltītajā zīmējumu konkursā, ko Upītē organizē Andris Slišāns, Naaizmērstulei veltītajā Latgales lauku skolu jaunrades darbu un ilustrāciju konkursā, kura organizatore ir Aglonas vidusskola. Pērn Latgales kongresa dienās skolotāja Rugāju vidusskolā organizēja latgaliešu valodas nedēļu, kad visi skolēni un skolotāji centās runāt latgaliski: “Vasals! Vasala!” “Mācību gada noslēgumā latgaliešu valodas pulciņš ieguva skolas nomināciju “Labākais pasākums”. Rugāju vidusskolā no dažādām vietām Latgalē strādā vairāki skolotāji: Ināra Ločmele no Dagdas, Aina Vovere no Galēniem, Evija Konivale no Lazdukalna, Anita Stepanova no Bērzpils utt. Katrā vietā, protams, latgaliski runā nedaudz savādāk. Esam dažādi. Taču šajā nedēļā atklājās, ka mēs bijām kautrējušies runāt latgaliski,” atzīst Natālija. Jau otro gadu 17 skolās Latgalē, tostarp arī Rugāju vidusskolā, īsteno pilotprojektu, kura gaitā dažādu klašu skolēni apgūst latgaliešu rakstu valodu, kas ir nozīmīgs solis latgaliešu rakstu valodas popularizēšanā. Skolotāja teic, ka tas nav viegli, jo bērni nav mācījušies rakstīt latgaliski: “Arī man pašai tas padodas grūti, jo latgaliešu rakstu valoda ir bijusi atstāta novārtā vienas paaudzes mūža garumā.” Pēc skolēnu aptaujas radies secinājums, ka latgaliskais viņiem patīk, bet viņi ir noslogoti, viņiem ir daudz mācību stundu, pulciņu nodarbību. Ja latgaliešu rakstu valodas vai novada mācības stunda būtu obligāta, varbūt būtu savādāk. Tomēr izvēlei jābūt. Ir jāveicina lielāka sabiedrības izpratne par to, ka jebkuras valodas zināšanas var izmantot sadzīvē, sociālo tiklu lietošanā, arī darbā.

Lepna, ka Rasima

Natālija dzimusi un augusi Latgalē, Kārsavas pusē, kur atrodas divas apdzīvotas vietas – Pirmie Mežvidi un Otrie Mežvidi. Viņa

Ar meitām. Skolotāja Natālija Garā ar meitām Elinu un Ingu.

ir tuvāk tiem Otrajiem, kas nav sliktāki par Pirmajiem. Protams, mājās visi sarunājas latgaliski. Mācoties Kārsavas vidusskolā, skolēni sarunājās gan tā, gan tā. Nebija dzirdēts, ka skolotāji savā starpā sarunātos latgaliski, bet gan jau sarunājās, kad skolēni nedzirdēja. Skolotāju bērni gan runāja tikai baltiski. Mājās bija veci žurnāli latgaliešu valodā. Kad taisīja remontu, kļuva redzams, ka arī sienas ir bijušas nolīmētās ar vecām, latgaliešu valodā drukātām avīzēm. “Bet, teikšu godīgi, lielākas intereses par latgaliešu valodu vai Latgales vēsturi man tad nebija. Nu runājām latgaliski, nu i runājām. Ar to arī viss. Pēc vidusskolas daži gāja studēt uz Daugavpils Pedagoģisko institūtu, es arī. Pēc institūta beigšanas varu mācīt gan krievu, gan latviešu valodu, vēlāk ieguvi pedagoģijas maģistra grādu krievu valodas mācību metodikas apakšnozarē, sociālo zinību skolotāja kvalifikāciju. Esmu apmeklējusi latgaliešu valodas, teātra mākslas dažādus kursus, seminārus. Visu mūžu esmu mācījusies. Apzinos, ka latgaliskais manā latviešu valodā ir klātesošs. Toties mana meita Inga latviski runā, tā teikt, pareizi. Kad Inga mācījās augstskolā, viņai pat neticēja: tiešām tu no Latgales?! Ar bērniem sarunājos gan tā, gan tā, bet mana mamma pateica uzreiz: “Tu runā, kā gribi, bet es ar taviem bērniem runāšu latgaliski,” valodas jautājumu ģimenē skaidro skolotāja. Viņas rados no latgaliskuma nekautrējas. Bet radi Natālijai dzīvo gan Liepājā, gan Jaunjelgavā, gan Bauskā, gan Sinolē. Viņi visi cenšas sarunāties latgaliski ne tikai, kad sabrauc kopā un sēž mājās pie galda, bet arī, kad iet pa pilsētu. “Lai nesaka man, ka valoda aizmirstas, muļķības, varbūt var piemirsties kāds vārds, bet pati valoda aizmirsties nevar,” pārliecināta Natālija. Rados viņai ir arī populāri latgalieši, mātes brālēns ir tēlnieks Bārtuļš Buļš, kurš veidojis Pītera Migliniķa pieminekli Desetnieku kapos Nautrēnu pagastā. Nākamgad viņam aprit simt gadi. Teju vai katrs būs dzirdējis brāļu Rasimu – Kristapa un Gunta – vārdus. Tie Natālijai ir brāļa dēli, turklāt Guntis vēl krustdēls. “Kristaps dzīvo Ropažos, bet ar saviem bērniem runā latgaliski. Kāds prieks, kad viņi atbrauc ciemos un runā gan tā, gan tā. Viņi tik dziļi runā latgaliski, ka es jautāju: ar ko jūs, bērni, vēl tā sarunājaties? Viņi atbild, ka mājās, Ropažos, latgaliski sarunājas tikai ar tēti, jo mamma viņiem ir *tīrā* latvietē, kas, izprotot latgalisko sakņu nepieciešamību, atbalsta savējos,” par saviem tuviniekiem pastāsta Natālija. Viņa lepna, ka ir Rasima, vai tagad būtu pareizāk teikt, ka nāk no šīs dzimtas. “Teicu, ka nemainīšu savu uzvārdu

ne par ko, jo tas ir ļoti skanīgs. Še tev! Apprecējos un nomainīju,” smejas bijusi Rasima.

Rugājiešus raksturo atturīgums

Pēc augstskolas absolvēšanas jaunajai pedagoģei piedāvāja trīs darbvietas. Viņa izvēlējās Rugājus, jo tie atradās tuvāk vecāku mājām. Skolas kolektīvs jaunpienācēju sagaidīja laipni, izrādīja skolu. Direktors tad bija Antons Strukovskis, bet Velta Plukse – viņa vietniece. Aizbraukusi mājās, Natālija priecīga vecākiem stāstīja, cik jauki viņu uzņēma, cik Rugājos labi cilvēki. Uz ko mamma atbildēja: “Tu pagaidi, pagaidi, padzīvo laiciņu, tad varēsi pateikt, kas viņi par cilvēkiem.” Jā, iedzīvošanās nāca ar atziņu, ka nav tik jauki, kā pirmajā mirklī šķitis. Ja latgalieši savā starpā var pačalot, pārrunāt, kas uz sirds, tad Rugājos, kur ļoti daudz ienācēju no Vidzemes, cilvēki ir atturīgāki. Savukārt skolas skolotāju kolektīvu ar atbalstu, pretimnākšanu varētu noraksturot kā ‘ļoti siltu’. Bija doma, ka pēc trim obligātajiem darba gadiem šo dzīvesvietu varētu nomainīt pret citu, bet Natālija satika savu vīru, apprecējās un palika. Lai gan abi ir latgalieši, arī viņi sākumā smējās viens par otru, jo vienu un to pašu lietu katrs no viņiem sauca citādi, piemēram, vārda ‘gailis’ interpretācijā, ja vienam tas bija ‘ģeiļš’, tad otram ‘gailš’.

Dzirdot vārdu ‘čangals’, prātā nāk jautrs video, kur “Radio Tev” ētera personība Lauris Zalāns, mainot lomas, attēlo, kā dažādās sadzīves situācijās reaģē čūlis un čangalis. Secinājums: latgalieši ir kā viena, liela ģimene. Lauris Zalāns šogad vadīja izlaidumu Rugāju vidusskolas 12.klasei, kas bija skolotājas Natālijas audzināmie. Skolēni Lauri atrada un paši uzrunāja. Instagram Laurim ir desmitiem tūkstošu sekotāju, kuriem viņš uzlabo ikdienu ar jautriem video.

Bet kāda ir skolotājas ikdiena, kura skolēniem Rugāju vidusskolā palīdz apgūt ne tikai latgaliešu valodu, bet māca arī krievu valodu? Tagad arī par to tiek *lauzti šķēpi* – vajag mums šo valodu vai nevajag. Nesen aktieris Mārtiņš Vilsons kādā intervijā teica, ka viņš negrib un nespēj lasīt ne Dostojevski, ne Čehovu, ne Tolstoju. Jo, lūk, viņi nevienu nav izmācījuši, lai cik labi būtu viņu darbi. Skolotāja teic, ka ir viena daļa skolēnu, kuriem valodas, tostarp arī krievu, veicas, līdz ar to arī patīk mācīties. Bet ir otra daļa, pārsvarā gan tie ir pusaudži, kuriem valoda nepadodas, tāpēc patīk izrādīties. Ir skolēni, kas uzdevuši jautājumu: “Vai jūs, skolotāj, esat krieviete, jums tāds krievu vārds?” Tad nu skolotāja atbild: “Esmu latvietē, bet sirdī latgalietē, kas māca krievu valodu...”

Piešķirts Atzinības raksts

Novembris ir svētku laiks arī Dzintrai

Tuvojas Latvijas dzimšanas diena, un, sagaidot valsts svētkus, piešķirti arī Balvu novada domes Atzinības raksti. Svētku brīdī gatavojas DZINTRA MACULEVIČA, Kubulu kultūras nama darbiniece. Kāds ir viņas ikdienas darbs, ko dara brīvajā laikā, - laikraksts aicināja Dzintru uz sarunu.

Vai šis pagodinājums nācis negaidīti un kādas bija izjūtas, uzzinot par apbalvojumu?

-Līdz šim man bijušas vien dažas pateicības, tāpēc šis novada domes pasniegtais apbalvojums būs pats nozīmīgākais. Protams, tas bija pārsteigums, jo nebiju iedomājusies, ka mani varētu izvirzīt. Gan jau nojaušu, kurš mani pieteica. Jutos priecīga, jo apbalvojums liecina, ka esmu ievērota un novērtēta.

Atzinības rakstā būs lasāms, ka tas ir paldies Jums par pilsonisko un sabiedrisko aktivitāti, profesionālu un nesavtīgu darbu. Ko darāt ikdienā Kubulu kultūras namā?

-Uzkopju telpas un palīdzu tās noformēt, darinot floristikas izstrādājumus. Esmu Kubulu iedzīvotāja, te augusi un skolojusies. Pēc tam devos mācīties uz Rīgu, apguvu mediķes profesiju un kādu laiku strādāju šajā lauciņā. Vēlāk atgriezies atpakaļ Kubulos un meklēju darbu. Gribēju strādāt kādā zobārstniecības kabinetā par māsu, bet tolaik Balvos šādu darba vietu atrast neizdevās. Sapratu, ka šāda mediķe nav pieprasīta, un atradu darbiņu kultūras namā. Būs jau kādi astoņi gadi, kopš te strādāju un jutos apmierināta.

Jūsu teiktais nedaudz pārsteidz, jo mediķi taču ir pieprasīta profesija un tur ir vakances.

- Jā, gan! Taču mana vēlme bija strādāt par māsu tieši zobārstniecības kabinetā, un šis darbs man patīktu joprojām. Iespējams, zobārsti izvēlas iztikt bez māsu palīdzības. Tagad pagājis jau laiks, varbūt pašreiz šī tendence ir mainījusies. Taču tagad man vajadzētu mācīties, atjaunot zināšanas medicīnā un saņemt sertifikātu. Vispār sāku par to aizdomāties. Man vienmēr ir patīcis darbs ar cilvēkiem, tāpēc labi jutos arī kultūras namā.

Kādi ir Jūsu darba pienākumi Kubulos?

-Darba pietiekami daudz, rūpējoties par kārtību nama pirmā stāva telpās. Notiek pasākumi, nāk apmeklētāji, te aizrit gari vakari, nakts stundas. Man ir darba dienas un ir arī brīvdienas. Rēķinos ar tādu darba specifiku un esmu apmierināta. Covid pandēmijas laikā pasākumi nenotika, taču tāpat vajadzēja uzturēt tīrību, kaut ko piekārtot, un darāmā pietika. Telpas ir lielas, pirms svētkiem viss jāsakārto, jānoformē, pēc tam atkal

✓ Lielpilsētā visi ir steidzīgi, iet viens otram garām, bet te, laukos, viens otru pazīstam. Satiekoties apstājamies un parunājamies.

Dzintra Maculeviča Kubulu kultūras namā. Viņas teiktais: "Nav slikti izvēlēties darbiniekus un pasniegt viņiem apbalvojumus. Ja kārtīgi strādā, tas ir pelnīts. Pirmo reizi saņēmu tādu atzinību, un arī šī intervija laikrakstam notiek pirmo reizi, tāpēc nedaudz mulstu."

Skaisti zied. Kubulu kultūras namā lielos logus rotā koši ziedi. Skaisti zied orhidejas un pelargonijas. Par puķēm ar prieku regulāri rūpējas Dzintra.

jānovāc. Pirms pasākumiem ar nama vadītāju pārrunājam, ko un kur vajadzēs, un es darbojos. Man savs darbiņš patīk. Kultūras nams ir mājīgs, apmeklētāji parasti nāk pacilātā noskaņojumā, patīkami viņus redzēt. Patlaban gatavojamies 12.novembra pasākumam, kad notiks Eiropas senioru deju kopas "Rūtas" 15 gadu jubilejas koncerts. Tajā piedalīsies dejojotāji arī no citurienes, un ir aicināts ierasties ikviens interesents. Pēc koncerta būs arī balle ar dziesminieku Jāni Ločmeli.

Darbs ir ikdiens, bet ar ko sevi iepriecināt, kā atpūšaties?

- Man patīk dārzā darbi un puķes. Izskatās, ka augi mani mīl, jo tie ļoti jūtas gan dārzā pie mājas, gan arī te, kultūras nama telpās uz palodzēm. Darba meklējuma laikā apmeklēju floristu kursus, un man iepatikās arī šī nodarbe. Tagad tas lieti

noder, veidojot noformējumus. Es gan negribētu būt floriste kādā veikaliņā, taču ļoti patīk ar to nodarboties sava prieka pēc. Tur var izpausties un visu ko izdomāt. Kad vajag, braucam uz mežu vai vasarā uz pļavām un vācam materiālus. Tagad jāsāk jau domāt par Adventes vainagu.

Lai atpūstos un pabūtu citā vidē, kādreiz ar meitām dodamies kādā izbraucienā vai ekskursijā. Patīk pabūt dabā, kārtīgi izstaigāties.

Kā jūtaties gada tumšajā laikā – novembra mēnesī?

- Priecājos, jo tas nav tikai Latvijas dzimšanas mēnesis, bet arī manu svētku laiks. Diena pirms 18. novembra ir mana dzimšanas diena, un šajā mēnesī ir dzimusi arī mana meita. Tā ka novembrim pietiek arī gaišuma un ziedu. Patīk iedegt sveces, to gaismiņas nomierina.

Vai esat košu tērpu piekritēja?

- Man patīk nedaudz uzpucēties, taču tā, lai nebūtu uzkrītoši. Košas krāsas patīk, bet tās nav manējās, tāpēc spilgtu krāsu tērpus nevalkāju. Parasti izvēlos apģērbu tumšākos toņos.

Balvu novada domē

Nekustamo īpašumu Pils ielā 9, Viļakā, izsoles

Finanšu komitejas sēdē, gatavojot lēmumu novada domes sēdei, diskutēja par divu nekustamo īpašumu Viļakā, Pils ielā 9, turpmāk iespējamo apsaimniekošanu, rīkojot izsoles.

Plānots iznomāt Balvu novada pašvaldības nekustamo īpašumu, kas atrodas Viļakā, Pils ielā 9, 2,8617 hektāru platībā, nosakot nomas maksu tirgus cenas vērtībā 4248 eiro gadā bez PVN. Īpašums ietver bērnu rotaļu laukumu, pludmales zonu, laivu piestātņi, strībola laukumu, divus volejbola laukumus, piecas kemperu pieslēguma vietas un piecus atpūtas namiņus.

Debatējot Sergejs Maksimovs pieļāva iespēju, ka var rasties problēmas, ja konkrētais uzņēmējs uzskatīs, ka pieeja teritorijai domāta tikai viņa izvēlētajiem ciemiņiem, bet citiem būs liegta. Projektu vadītāja Vineta Zeltkalne skaidroja, ka darba gaitā bijis sagatavots variants, sadalot teritoriju, kur paredzēta arī publiskā pieeja visiem. Taču tādu variantu oficiāli neapstiprinās, ja mērķis ir saņemt visu iespējamo atbalstu, kas ieplānots projektā, tāpēc teritorijai jābūt iznomātai kā vienam veselam. Acīmredzot jācer, ka izsolē uzvarēs 'normāls' uzņēmējs, ar kuru varēs vienoties par atļauju apmeklēt pludmali iedzīvotājiem. Deputāts Aldis Bukšs sprieda, vai nomas nosacījumos nevarētu ietvert noteikumus brīvai pieejai kādiem konkrētiem objektiem, un komersants tad izvēlētos, piekrist tādiem noteikumiem vai nē. Deputāte Sandra Kindzule atgādināja, ka jebkurā gadījumā uzņēmējs būs ieinteresēts gūt arī peļņu. Turklāt viņam no savas puses jāsekmē saimnieciskā darbība un bezdarba samazināšana, ieguldot 690 tūkstošu finansējumu un radot trīs darbavietas.

27.oktobra domes sēdē nolemts rīkot nekustamā īpašuma Viļakā, Pils ielā 9, 2,8617 hektāru platībā, nomas tiesību izsoli ar sākumcenu 4248 eiro bez PVN nodokļa. Savukārt apbūves nomas tiesību izsoli nolemts rīkot otram novada pašvaldības nekustamajam īpašumam, kas atrodas Viļakā, Pils ielā 9, 1,3064 hektāru platībā. Apstiprināta nomas maksas sākumcena 495 eiro gadā bez PVN. Izsoles abiem objektiem notiks Balvos, Bērziņu ielā 1A, 16.novembrī.

Isumā

Konkursa posms skolēniem

Šonedēļ sākas konkursa "Šodien laukos" trešais – noslēdzošais – posms skolēniem vecuma grupā no 8 līdz 11 gadiem. Tas ilgs visu mēnesi, kurā skolēni aicināti iepazīt un izzināt mežsaimniecības, lauksaimniecības un zivsaimniecības nozares. Lidzīgi kā otrajā konkursa posmā, arī šajā izvirzītas trīs lielās tēmas – lauksaimniecība, mežsaimniecība un zivsaimniecība. Dalībniekiem būs jāizvēlas sev tuvākā un tikamākā tēma, tā jāietērpj stāstā un jāilustrē. Konkursa noslēgumā augstāko punktu skaitu ieguvušais dalībnieks saņems pārsteiguma balvu 70 eiro vērtībā. Vēl piecu labāko darbu autori saņems gardas pateicības. Plašāka informācija: Sandra Eimane, LLKC Lauku attīstības nodaļas projektu vadītāja, tālrunis: 26327041.

"Zaļās lapiņas" seminārs Balvos

SIA "Sertifikācijas un testēšanas centrs" aicina uz tikšanos bioloģiskos lauksaimniekus 10.novembrī Balvos, Brīvības ielā 46 a. Tā pirmajā daļā notiks informatīva rakstura saruna par bioloģiskās lauksaimniecības sertifikātu ieguvu un problēmām, augu aizsardzības līdzekļiem un citiem jautājumiem, bet otrajā daļā iepazīšanās ar uzņēmuma SIA "Henome" veiksmes stāstu.

Biškopjus aicina doties uz Čili

Čilē nākamgad norisināsies 48. Starptautiskais Biškopības kongress "Apimondia 2023". Atsaucoties biškopju izteiktajai interesei par šo pasākumu, Latvijas Biškopības biedrība sadarbībā ar ceļojuma kompāniju "Impro" savlaikus ir sagatavojusi ceļojuma piedāvājumu. Kongress notiks nākamgad septembrī. Veicot tik tālu braucienu un lai varētu apskatīt skaistās vietas Čilē, sagatavots piedāvājums 15 dienu ceļojumam no 3. līdz 17.septembrim par cenu 3800 eiro (ja braucēju skaits ir 15 personas). Cenā iekļauti visi lidojumi, tai skaitā divi vietējie uz Ziemeļiem un atpakaļ uz Santiago, 3-zvaigžņu viesnīcas ar brokastīm, ekskursijas pēc maršruta plāna (ieskaitot vienas dienas džipu tūri uz Bolīvijas krāsainajiem ezeriem).

Starptautiskas apmācības

Spēles mūža garumā

Irēna Tušinska

No 24. līdz 31. oktobrim Balvu novada Bērnu un jauniešu centra (BNBJC) jaunatnes darba speciāliste DITA NIPERE un Balvu Centrālās bibliotēkas sabiedrisko attiecību speciāliste DŽŪLIJA APINE, pārstāvot Latviju, līdz ar dalībniekiem no 10 citām Eiropas valstīm – Slovēnijas, Čehijas, Somijas, Ziemeļmaķedonijas, Rumānijas, Beļģijas, Itālijas, Kipras, Portugāles un Polijas – iesaistījās starptautiskās apmācībās “Spēles mūža garumā” Slovēnijas pilsētā Brežicē, kurās apguva dažāda veida attīstošas aktivitātes, kas izmantojamas ne tikai bērnu un jauniešu, bet arī pieaugušo auditorijā.

Spēlējot kopš bērnības, mēs iepazīstam sevi, apkārtējo pasauli un mācāmies. Spēle ir viena no izglītības un relaksēšanās pamatmetodēm, vienlaikus tā kalpo kā viens no pedagoģijas rīkiem. Savukārt sociālās spēles ir tās, kas tā vietā, lai sacenstos, fokusējas uz sociālu iekļaušanu, attīsta pašanalīzi un sociālo jutīgumu. Treniņnodarbību mērķis bija iemācīt dalībniekiem sociālās spēles (spēles otra iepazīšanai, uzticēšanās spēles, sacensību spēles utt.), kā arī ierādīt, kā tās izmantot neformālajā izglītībā un jaunatnes darbā.

Noderēs kolektīva saliedēšanai

Dita Nipere plāno izmantot jauniegūtās zināšanas ne tikai darbā ar bērniem un jaunatni, bet arī izspēlēt darba kolektīvā: “Varēsim tās praktizēt pirms Ziemassvētkiem, kad skolotāji satiekas, lai atskatītos uz paveikto. Tās noderēs darbam bērnu vasaras nometnēs, jo iemācījāmies daudz sadarbības spēļu. Pavasarī jauniešu centrā plānojam sagaidīt apmaiņas projektu dalībniekus no dažādām valstīm, kuriem varēsim piedāvāt aktivitātes, kas veicina saliedēšanos un iepazīšanos.” Kaut kas no apgūtā noderēs arī studijas “Di-dancers” dejotājiem, piemēram, spēle, kas attīsta ritma izjūti. “Izmantojot kādu stāstu, bērniem noteiktā ritmā liek izpildīt dažāda veida kustības, papildinot tās ar skaņām. Tas attīsta gan ritma izjūti, gan muzikalitāti. Ja mūzika ir klusāka, darbība un kustības intensitāte ir mierīgāka, bet pie skaļākas mūzikas – intensīvāka. Turklāt viss jā dara vienotā ritmā,” skaidro deju skolotāja. Dita uzskata, ka “Di-dancers” dalībniekiem noderēs arī kolektīva saliedēšanās spēles: “Kad kolektīvā izvirzās vairāki līderi, sākas konflikti. To risināšanai var izmantot spēles, kurās visi ir vienlīdzīgi. Tas māca bērniem ieklausīties un cienīt vienu otru, kā arī pakļauties kaut kādiem noteikumiem.”

D.Nipere spriež, ka darba kolektīva saliedēšanai noderētu spēle “Lauvas”: “Visi sasēžas vairākos apļos. Dalībniekiem jāizstrādā taktika darbībai, kas nepieļautu telpā ienākušajai lauvai apsēsties brīvā krēslā. Tas nozīmē, ievērojot ļoti daudzus noteikumus, piemēram, nedrīkst sarunāties, kliegt, jo tad rodas haoss. Jāizvēlas viens līderis, kas organizē visu procesu, utt.”

Saliedēšanos un prasmi sadarboties veicinās arī maisā aplēpta priekšmeta raksturošana otram dalībniekam, kuram aprakstītais priekšmets jāuzzīmē. Turklāt aprakstot drīkst izmantot tikai ģeometrisku figūru nosaukumus un sataustītā priekšmeta īpašības. “Šī spēle parāda, cik cilvēku uztvere ir atšķirīga,” uzsver Dita.

Savukārt Džūlija Apine secina, ka sociālās

spēles nav domātas sacensībai, bet vērstas uz sociālo mijiedarbību: “Tās nav par sacensanos, bet to, kā kopā veidot kādu procesu. Kā saprast, izprast, iemācīties, analizēt, kas notiek, kā mainās mūsu viedokļi par konkrētām tēmām. Tā ir uzdevumu izpilde komandā, veidojot sociālo mijiedarbību.” Arī Džūlija sola tās izmēģināt savā darba kolektīvā: “Šīs spēles noderēs mūsu bibliotēkā, lai veicinātu darbinieku savstarpējo saprašanu, uzticēšanos otram. Tāpat tās var izmantot bērnu literatūras nodaļas darbā. Piemēram, spēles, kurās iemāca, kā fokusēt bērna uzmanību uz tematu, ko apspriež.” Džūlija piebilst, ka šādas aktivitātes var izmantot arī saviesīgos pasākumos. “Daudzas no spēlēm bija jaunas, fokusētas uz to, kā domāt ārpus rāmjiem. Man jau ir idejas, kā tās izmantošu savos saviesīgos pasākumos.”

Komandas lomu spēlēs Džūlija uzzināja, ka katram ir sava loma ne tikai darba kolektīvā, bet arī ikdienas dzīvē, piemēram, jauniešu kompānijā: “Katrai lomai ir sava nozīme. Mēs nevaram visi būt līderi. Kāds ir novērotājs, kāds labāk analizē situāciju, vēl kāds uzņemas vadību. Spēles palīdzēja saprast, ka mums visiem nav vienādas lomas, un tam tā arī nav jābūt.”

Komunicēt var dažādi

Daudzas spēles bija vērstas uz savstarpējas komunikācijas attīstīšanu. Piemēram, spēle, kurā pieci dalībnieki pamet telpu, bet vienam no telpā palikušajiem tiek izstāstīts stāsts. Viņam šis stāsts jāatceras un jāpastāsta dalībniekam, kurš ienāk telpā. Savukārt tas dzirdēto atkal pastāsta nākamajam, kurš ienāk. Beigās izrādās, ka stāsts jau ir mainījies gan formu, gan galvenos varoņus, gan ideju. “Šī spēle māca, ka mēs nevaram kontrolēt, kā un kurā brīdī informācija pārveidojas. Tā parāda, kā izplatās baumas,” secina Džūlija.

Starptautiskās apmācības dalībnieki uzzināja, ka komunicēt var ne tikai ar vārdiem, bet arī ar ķermeņa kustībām. “Mācījāmies saprasties, izmantojot tikai žestus. Piemēram, stāvēt aplī, katrs izvēlējās vienu cilvēku, kura kustībām sekos. Varējām nodot tikai apzinātus signālus. Taču arī tad, ja kāds netišām saknosījās, pakasījās, visi pārējie atkātoja šo kustību. Šajā spēlē varējām vērot, kā signāli pārtūkst un pārveidojas,” apgūtā pieredzē dalās Džūlija. Viņa min vēl vienas sociālās spēles piemēru: “Dalībniekus sadala četrās komandās. Katra komanda spēlē kārtis pēc atšķirīgiem noteikumiem, taču citu komandu dalībnieki to nezina. Pēc kāda laika sprižā divi dalībnieki nomaina komandu, un viņiem bez verbālas komunikācijas, bez rakstīšanas jāsaprot, pēc kādiem noteikumiem norisinās spēle jaunajā komandā. Tas bija ļoti interesanti, jo nezinot, ka citās komandās spēlei ir atšķirīgi noteikumi, dalībnieki sākumā turpināja spēlēt pēc savas iepriekšējās komandas noteikumiem, līdz saprata, ka tas nestrādā. Tad nācās izprast, kādi ir jaunie noteikumi. Gadījās arī tā, ka līdz pat spēles beigām dalībnieks nesaprata, ka spēlētājs pēc nepareizajiem noteikumiem. Šīs spēles doma bija, ka varam savstarpēji komunicēt, neizmantojot valodu. Pateikt var arī ar žestiem, bet ir jāprot vērot. Māksla nav pārkliegt vienu otru, bet gan komunicēt bez vārdiem.”

Tolerance jā māca kopš mazotnes

Jaunatnes darba speciāliste D.Nipere apmācībās ne tikai apguva jaunas metodes,

Foto - no personīgā arhīva

Spēle ar iru dejas elementiem. Šajā spēlē katram dalībniekam iedeva vienu galu no krustu šķērsu saliktām virvēm. Mūzikas pavadībā, klusējot un savstarpēji savijoties ar virvēm, bija jāizveido kaut kāds mezgloms. Pēc tam atkal bez vārdiem un strīdiem šos pinumus vajadzēja atpīt atpakaļ. Dita atklāj, ka lielākas problēmas radīja atpīšana, jo vairāki grupas dalībnieki vēlējās uzņemt līderību komandējot, kas otram jā dara: “Taču katram pašam bija jāizdara savs gājiens, un jāizdara tas pareizi, nevis kādam no malas jānorāda, kas viņam darāms. Bija jā mēģinās saprasties bez vārdiem. Lai komandas darbā varētu kaut ko sasniegt, tajā jābūt labam mikroklimatam, jāvalda sapratnei, kā arī visiem jā dodas uz vienotu mērķi.”

ko izmantot darbā, bet daudz ko iemācījās par sevi un citiem cilvēkiem: “Daudz strādājām ar sevi, nodarbojāmies ar pašanalīzi. Vairākās situācijās piedzīvoju kultūršoku. Lai gan visi esam no Eiropas, esam ļoti atšķirīgi. Svarīga bija arī psiholoģiskā adaptācija, jo nemaz nebija tik viegli iekļauties tik daudz kultūru pārstāvju kolektīvā.” Dita neslēpj, ka, darbojoties tik daudzveidīgā kolektīvā, nācās dziļāk ielūkoties sevī un attīstīt savu toleranci. Viņa uzskata – ir svarīgi jau kopš bērnības apceļot pasauli, iepazīstot citas tautas: “Tā kā mūsu lauku bērnu vecākiem nereti nav iespēju aizvest bērnus uz ārzemēm, priecājos, ka skolās realizē apmaiņas projektus, kuru laikā viņi var iepazīt citu valstu iedzīvotājus. Tas atver acis uz pasauli, attīsta toleranci. Šie braucieni ir milzīgs ieguldījums bērna nākotnē. Tā nav tikai valoda, ko tur apgūst. Atklājas arī daudzas citas lietas, kas ļauj paskatīties uz sevi no malas un izprast sevi.”

Daudz jauna dalībnieki uzzināja par cilvēka personīgo telpu, mācoties saprast, kur tā sākas. “Katram personīgā telpa atšķiras. Nevaram par visiem spriest pēc sevis. Spēles laikā sadalījāmies pāros, un pāra dalībnieki zināmā attālumā nostājās viens otram pretī. Vienam no pāra aizsēja acis, un viņam bija jāiet pretī savam pārim, apstājoties brīdī, kad sajūt, ka tālāk sākas otra cilvēka privātā telpa. Katrs to izjuta citādāk. Daži apstājās tikai tad, kad gandrīz saskārās, bet citi – divu metru attālumā. Tas parādīja, cik esam atšķirīgi savās sajūtās par personīgo telpu,” atgādina Džūlija, piebilstot, ka daudz iemācījās, piedaloties arī uzticēšanās spēlēs. Viņa minēja piemēru: “Cilvēki sastājas divās rindās, izveidojot tuneli, un vēzē rokas kā šķēres. Katrs dalībnieks pēc kārtas skrien cauri šim šķērēm, un brīdī, kad viņš tuvojas, pārējiem jānovāc rokas. Lai gan tas šķiet mazliet bīstami, spēle māca uzticēšanos,

paļaušanos vienu otru.”

Tāpat apmācību dalībnieki apguva sadarbības spēles, spēles par stereotipiem un aizspriedumiem, par diskrimināciju, par radošu domāšanu, kā arī improvizācijas spēles.

Lepojas ar melnbaltām cūkām

Kādā brīvā brīdī Dita un Džūlija nejausi nokļuva vietējā mājražotāju tirdziņā, kas latvietes apbūra ar katra stenda pārdomāto noformējumu. Lai gan slovāku tirgotāju piedāvātās preces līdzinājās mūsu zemnieku tirdziņos redzētajām, šis tas pārsteidza. “Dažām desām bija izmantotas neierastākas garšvielas, jo pie mums visbiežāk izmanto tikai ķiplokus un dilles,” iespaidos dalās Dita. Savā vienīgajā brīvā pusdienā latvietes iegriezās Brežices pilī. “Ar interesi apskatījām visas tur izvietotās ekspozīcijas – gan vēstiskās, gan mākslas, kultūras un citas. Mums patika,” apgalvo Džūlija. Atlikušo dienas daļu apmācību dalībnieces veltīja pilsētas apskatei. Izrādās, Brežice lepojas ar savām īpašās šķirnes melnbaltajām cūkām. Savukārt vietējā pilī aizsākusies leģenda, kas izmantota pasākā par Salātlapiņu ar garo bizi. Džūlija kādā vakarā paguva izbaudīt arī smagā metāla grupas “Mist” koncertu. Slovēnijā balvenietes ieguva ne tikai zināšanas, bet arī nodibināja jaunas paziņas. “Īpaši siltas attiecības izveidojās ar jauniešiem no Maķedonijas un spāņu puisi Pedro no Itālijas,” atklāj Džūlija. Brežicē pavadītās nedēļas laikā katras valsts dalībnieki nedaudz iepazīstināja ar savas valsts kultūru un pacienāja ar savā zemē iecienītiem gardumiem. Balvenietes Latviju prezentēja, piedāvājot dzērvenes pūdercukurā, “Laimas” konfektes, konfektes “Gotiņa”, Ādažu čipšus un rupjmaizes ķiploku grauzdiņus.

Amatierteātru pasākums

Lazdukalnā ierodas pat Mīlestības dievs

Zinaida Logina

29.oktobrī Lazdukalna saieta namā aizvadīts pasākums "Caur mīlestības lupu uz teātra paradīzi". Šogad jūnijā apritēja divdesmit gadi, kopš lazdukalniete Rasma Zuša pagastā izveidoja teātri. Šobrīd jau desmit gadus amatierteātri "Zibšņi" par savējo sauc tā vadītāja Arnita Rakstiņa.

Iecere izdodas simtprocentīgi

"Zibšņi" vadītāja ARNITA RAKSTIŅA stāsta, ka šajā vakarā Lazdukalna saieta nams tiešām bija pārtapis tādā kā paradīzē: "Pasākumu vadīja Mīlestības dievs, kurš, dārdot pārkonam un zibeņojot, nokāpa no Lazdukalna saieta nama griestiem, lai pieteiktu svētku programmu. Šogad mūsu pasākumu kuplināja jauni teātra draugi no Kuldīgas un Blontiem. Uzaicinājām piedalīties arī Lazdukalna saieta nama pašdarbības kolektīvus, lai parādītu skatītājiem, ka šeit mīl teātri, dziesmu un deju. Priecājāties satikt savus esošos teātra draugus no citiem amatierteātriem, arī mūsu skatītājus, jo kopš pēdējās tikšanās reizes šādos svētkos nemanot bija paskrējuši divi gadi. Pasākuma īpašais viesis bija Balvu vilks, kurš pieteica arī nākamā gada pasākuma tēmu, un tā būs – mežs, kas nozīmē, ka nākamgad Lazdukalna saieta nams pārtaps mežā. Vilks smējās, – varbūt pasākumu vadīs kāds mednieks? Viņš pārsteidza mūsu amatierteātri "Zibšņi", pasniedzot Pateicības rakstus no kultūras pārvaldes. Jā, šogad jūnijā mēs kļuvām jau divdesmitgadnieki, toreiz teātra izveides iniciatore bija Rasma Zuša. Mēs viņus suminājām, pasniedzot sudraba Boņuku kā pateicību par uzdrīkstēšanos." Laiks lido vēja spārniem, un jau desmit gadus amatierteātra "Zibšņi" kolektīvu par savu sauc Arnita, piebilstot, ka viņai ir vislieliskākā komanda, kur visi ir gan pasākuma režisori, gan scenogrāfi, gan pasākuma vadītāji. "Kolektīvi ar savām izrādēm tā iepriecināja skatītājus, ka zālē no emocijām valdīja smiekli un asaras. Arī pasākuma otrā daļa jeb ballīte izdevās ļoti jautra, jo ieradās īpašie viesi. Diskoballīti Lazdukalna saieta namā lika *dj.* Vilks, *dj.* Zaķis no "Zaķišu pirtiņas", *dj.* Sirsnīgā čiepa, *dj.* suns Funs bez vēja, *dj.* Salauztās sirds cietumnieks, *dj.* Oslīks. Ballē atskaņojām kolektīvu izvēlētas dziesmas, notika arī kopīga sadziedāšanās un atrakcijas. Droši varam teikt, ka pasākums izdevās simtprocentīgi," atklāj Arnita Rakstiņa piebilstot, ka smiekli un humors ir laba vitamīnu deva cilvēkiem rudens tumšajā laikā.

Neiztika bez kurioziem

Ar dažādām ainām *iz* dzīves, situācijām, attiecību likločiem mīlestības lietās un humoru skatītājus Lazdukalnā priecēja Salnavas amatierteātris ar skeču "Otra pusīte". Režisore VALENTĪNA KIRSANOVA atzīst, ka zinājuši, kurp dodas, – Arnitas gatavotie pasākumi vienmēr ir laba līmenī. "Viņi bija izvēlējušies dreskodu – visiem vajadzēja ierasties mīlestības krāsā – sarkanos tērpos. Arī uzņemšana un kolektīvu izrādes bija lieliskas. Priecājāties satikt vecos draugus un iepazīt jaunus, tā ir pieredze gan aktieriem, gan režisoriem. Valdīja brīva atmosfēra, kas pasākumu vērtā patīkamāku un sirsnīgāku, viss notika raiti un bez stresa. Kā viņi prata rīkoties ar dekorācijām, – tik ātri, tik radoši un nemanāmi tās nomainīja! Taču neiztika arī bez kurioziem. Kad Lazdukalnā vēl nebija saieta nama, mēs Eglaines pamatskolā rādījām vienu izrādi, kurā, griežot voilaku, izsitām skolas logu. Kopš tā laika Lazdukalnā nebijām ciemojušies, lai arī tikām aicināti. Arī šoreiz gadījās kāds kuriozs, – aktieris, kurš tēloja sievieti, kas cēli gāja pāri zālei, pie skatuves saplēsa kurpi. Kaut kāda mistika – atkal apavi!" smeja Valentīna. Viņa Arnitu nosauc par Lazdukalna atradumu, jo bez viņas izdomas un entuziasma kultūras dzīvei pagastā nebūtu *rozīnītes*, – par to arī šoreiz liecināja līdz sīkumiem pārdomātais scenārijs, zāles noformējums. "Viss tomēr ir atkarīgs no cilvēku entuziasma. Lūk, lai arī "Zibšņi" vadītāja strādā Rīgā, viņa visu paspēj! Ja runājam par Salnavas teātra spēlētājiem, arī mūs kovids izsīta no slīdēm, taču jau esam ierindā. Ejam uz mēģinājumiem, iestudējot jaunu lugu, strādājam biežāk. Braucam ciemos un aicinām pie sevis. Vasarās rādījām skečus tūristiem Muzikantu ciemā, nevaram žēloties arī par finansējumu, – mūs atbalsta Ludzas novada pašvaldība," piebilst Valentīna Kirsanova.

Foto - Arīta Apīle Dona

Visi kopā pasākumā "Caur mīlestības lupu uz teātra paradīzi". Īpašais viesis – Balvu vilks līdzī atveda Balvu novada Kultūras pārvaldes pateicības rakstus "Zibšņi" kolektīva pamatlicējai Rasmai Zušai, vadītājai Arnītai Rakstiņai, kura radoši un aizrautīgi darbojas jau 10 gadus, dalībniekiem Sarmītei Jermacānei un Andrim Laganovskim, kuri kolektīvā darbojas jau 20 gadus, un pārējiem dalībniekiem par radošu, aktīvu, pašizliedzīgu iesaistīšanos amatierteātra "Zibšņi" darbībā.

Piešāva mīlestības devu

Rubeņu ciema dramatiskais kolektīvs uz Lazdukalnu atveda skeču "Lobs bej puika myusu Jzups". Vadītāja MUDĪTE MASLOVA atzīst, ka šis nav jauns iestudējums, bet arī veco var pielabot un piemērot konkrētai tēmai – šoreiz stāstam par mīlestību. "Mēs šo skeču parādījām Bērzkalknes pagasta cilvēkiem Jāņu dienas variantā, bet uz Lazdukalnu vedām to pašu, tik jau ar piešautu mīlestības devu. Mūsu kolektīvā šobrīd esam desmit, vienpadsmit teātra spēlētāji, bet pa kādam arī aiziet, taču nežēlojamies. Lazdukalnā no Balvu novada bijām tikai mēs, ja neskaita mājiniekus. Iedvesmojāties no citu snieguma, patika deju kopas "Tonuss" mīlestības dejas, Regīnas Čudarānes vadītā etnogrāfiskā ansambļa "Benislava" dziesmu popūrijs. Pārsteidza, ka ieradās amatierteātris pat no tālās Kuldīgas, bet idejas varēja aizgūt no katra kolektīva. Jātiekas biežāk!" uzskata Mudīte Maslova piebilstot, ka saimnieki, uzņemot ciemiņus, bija uzdevumu augstumos.

Brauc, kur tik aicina

"Superīgs pasākums no sākuma līdz beigām," emocionāli izsauca režisore VILHELMĪNE ORLOVSKA, kura vada Blontu kultūras nama amatierteātri "Aduks" un Lazdukalnā ieradās ar skeču par radu būšanu "Vysi rodi kūpā". "Lai pasākums izdotos, vajag komandas darbu, un to sajūtām. Jauki, ka mums iedeva sakopētus materiālus, ko varēsim izmantot turpmāk, iestudējot savas izrādes vai skečus. Arī pie mums Ludzas novadā rīko šādus pasākumus, jo kolektīvi tāpēc jau strādā, lai ar savu paveikto iepazīstinātu, iepriecinātu skatītājus ārpus saviem pagastiem. Pie mums bija atbraucis Krišjāņu dramatiskais kolektīvs, arī mēs dalāmies ar materiāliem, – visu, ko redzējām, varējām paņemt līdzī rakstu veidā. Mūsu kolektīvā darbojas pieci, seši cilvēki, bet tas ir pietiekami. Pašvaldība mūs nodrošina ar transportu, tāpēc braucam visur, kur mūs aicina," pastāstīja Vilhelmīne piebilstot, ka galvenais ir gūt labas emocijas un draudzēties, atbalstīt vienam otru arī turpmāk.

Ierodas pat no Kuldīgas

Vistālāk ceļu uz Lazdukalnu mēroja Kuldīgas amatierteātris, kurš ieradās ar skeču "Kā mēs viņus...". Režisore DACE PRIEDE smeja, ka viss sācies pavisam nejauši, kad mēģinājumā secinājuši, ka sen nekur nav būtis. "Vajag kaut kur braukt! Viena no ma-

nām aktrīsēm ieteica paskatīties amatierteātru *feisbuka* lapā. Atveru un skatos – ir! Zvanu saviem priekšniekiem, un viņi saka, – brauciet! Tikai tad apskatījos, kur pasākums notiek. Izrādās, – ceļā jāpavada piecas (!) stundas... Meklējām autobusu uz divām dienām, jo sapratām, – mums turp jābrauc ar nakšņošanu. Tad mēs savu stundu garo izrādi, kas dzīvo un *nemirst* jau piecus gadus, isinājām, lai iekļautos konkrētā laikā. Pārdzīvojām, kā fragments izdosies, un devāmies uz Latgali. Sarunāju autobusu, taču pēdējā brīdī, kad jau teju jādodas ceļā, izrādījās, ka esmu sajaukusi mēnešus. Ko darīt? Ziepes savāritas, nu jālūdz Dievs, – lai ir kā Tu, nevis es gribu. Ja Tu, Dievs, dosi, tad brauksim, ja ne, tad nē. Otrā dienā mana krustmeita paziņo, ka autobuss tomēr būs!" prieku par iespēju tikt uz Lazdukalnu pauž režisore. Viņu uzrunāja vairākas izrādes, ko redzēja – izsmējusies no sirds, taču stress par savējo uzstāšanos bijis klātesošs. "Par to, ka arī baļļuks bija izdevies, liecināja manu meiteņu pārrašanās mājās – tas bija ļoti, ļoti agri," smeja Dace. Viņa saka, ka šis brauciens nācis par labu viena otra aktiera atjaunotnei uz mīlestību teātrī, jo tie, kuriem jau bija apsikums, nu mēģinājumos strādā pavisam ar citu atdevi, par ko īpašs prieks. "Par šo tikšanos esam ļoti gandarīti un pateicīgi! Kad mums būs jaunais kultūras nams, aicināsim arī jūs ciemos," sola Kuldīgas amatierteātra režisore. Jāpiebilst, ka Dace Priede ir gan aktrise, gan režisore, gan rakstniece, kura sarakstījusi 13 romānus, pat mācītāja un sētniece, kā arī mamma trim saviem bērniem un trim audzēbniekiem.

Sajūtās gaidīti

Liepņas pagasta dramatiskais kolektīvs "Troksnis" ieradās ar skeču "Recepte matu audzēšanā jeb laulāto mīlestībā". Režisore INESE TOKA atklāj, ka ciemos uz "Zibšņi" rīkotajiem pasākumiem dodas regulāri, kad vien var cilvēki un ir transports. "Mums patika sajūta, ka esam gaidīti. Viss bija sagatavots un pārdomāts līdz sīkumiem, kādus rekvizītus vajag izrādē. Visi darbojās kā pa dziedziņu. Satikāties ar citiem kolektīviem, jo ir vajadzīga domu apmaiņa. Svarīgi, ka ieguvām visu redzēto priekšnesumu materiālus, arī mums bija videourullītis ar savu izrādi," pastāsta Inese piebilstot, ka arī Liepnā teātris darbojas jau sen. Šim kolektīvam ar nosaukumu "Troksnis", ko viņa vada, ir jau astoņpadsmit gadi. Inese sūta visiem sveicienus un ir pateicīga organizatoriem, kuriem par savu lietu *deg acis*. "Ja ir cilvēki, kuri grib spēlēt teātri, rokas nenolaižas un viss notiek! To sajūtām jūspusē," piebilst Inese Toka.

Ukraiņu stāsti

Vairāk par visu grib uz mājām

Sanita Karavoičika

Ukraiņiete JEJENA savās pagaidu mājās Medņevas pagastā, turpat pie Viduču pamatskolas, mani sagaida silti izkūrinātā istabā. Slaucidama no malkas krāsns uz grīdas tikko izkūtinātās ogles, viņa mulsi teic: “Tā jau domāju, ka izkritīs. Jau no pašā sākuma man bija bail no šitās krāsns – pirmo reizi dzīvē ar tādu rikojos, jo pie mums apkure tikai ar gāzi. Sākumā domāju, ka istabā nolikta liela ūdens tvertne, bet nu jau kaut kā esmu iemācījusies izkūrināt.”

Tagad dzīve divās daļās – pirms un pēc

Stāsts, kā Jeļena ar savu 14-gadīgo dēlu Borisu no Mariupoles nokļuva Latvijā, ir līdzīgs daudziem citiem ukraiņu stāstiem un ne mazāk smags. Bet atskaites punkts, protams, datējams ar 2022. gada 24. februāri, pēc kura dzīve sadalījās divās daļās – pirms un pēc. Jeļena vēl šodien atminas to datumu. Bija parasta darba diena. Viņa strādāja komunālās saimniecības uzņēmumā, bet todien bija jāierodas slimnīcā uz vispārējo medicīnisko apskati. Jau pulksten 7 no rīta Jeļena bija tur – cilvēku daudz, medicīniskais personāls panikā skraida, bet slimnīca slēgta. Protams, bija neizpratne par to, kas notiek. Jeļenai izdevās noņemt kādu slimnīcas darbinieci, kura paskaidroja, ka Ukrainā izsludināta karadarbība un slimnīca jāslēdz. Un tad jau viens pēc otra sāka atskanēt telefonzvani. “Piezvanīja mans draugs un pastāstīja, ka sācies karš, tad dēls, kurš paziņoja, ka klasesbiedrene ar ģimeni izbrauc no valsts. Ap pulksten 10 no rīta kaut kur ļoti tālu jau bija dzirdami sprādzieni un apšaudes,” tās dienas notikumus atminas ukraiņu sieviete. Tajā brīdī likās, ka nedaudz jānogaida, nelikās tik traki, ka jāskrien uz dzīvokli pēc mantām un jāpamet valsts. Tobrīd neviens pat nespēja iedomāties, ka milzīgā, attīstītā rūpnieciskā pilsēta, kas pēc apmēriem pielīdzināma Rīgai, ar lieliem 9-stāvu māju kvartāliem jau pēc pāris mēnešiem pārvērtīsies drupās. Ukraiņu sieviete atzīst, – bija cerība, ka abas puses spēs par kaut ko vienoties, taču tādu vērienu karam, protams, negaidīja neviens.

Pirmās šausmas piedzīvoja pēc Lieldienām

Apdzīvotajā rajonā, kurā mīta Jeļena ar dēlu, kara šausmas sākās pēc Lieldienām, kaut gan pilsētas centrs un nomales bija ļoti cietušas jau kara pirmajās nedēļās. Tikai tobrīd to neviens nezināja, jo nebija nekādas iespējas sazināties – visi dzīvoja bez sakariem, nestrādāja arī veikali. Tikai vēlāk ukraiņu sieviete uzzināja, ka 25. un 26. februārī no Mariupoles kursēja divi vilcieni ar pāris vagoniem, ar kuriem cilvēkiem bija iespēja izbraukt no pilsētas. “Vietējā vara Mariupoli pameta nedēļas laikā, mēs palikām katrs par sevi. 8. martā vairs nebija ne gaismas, ne ūdens,” stāsta sieviete. Tas bija brīdis, kad pilsētā sākās masveida izlaušanās. “Karaviem bija nepieciešams aprikojums, bet pilsēta bija ielenkta, tādēļ viņi uzlauza veikalus un meklēja pārtiku, silto apģērbu. Un, ja reiz veikali *vaļā*, protams, uz tiem gāja arī vietējie iedzīvotāji, jo visi saprata, ka pilsēta ir blokādē un neviens neko nepiegādās. Sākās masveida marodierisms. Var teikt, ka nedēļas laikā izdemolēja un iznesa visu, ko vien varēja. Sākumā, protams, ņēma pārtiku, pēc tam visu, ko varēja,” atminas Jeļena. Drīz vien pienāca laiks, kad par maizi varēja tikai sapņot un nācās izdzīvot ar to, kas katram bija mājās. Ja pašā sākumā cilvēki nespēja aiziet uz karavīru uzlauztajiem veikaliem, tā teikt, uz *izpārdošanu*, tad atlika izdzīvot ar to, kas ir. Jeļena atzīst, ka bez ūdens un maizes bija ļoti grūti.

Nosirmoja pat takšu meitenīte Roza

Parasti martā Ukrainā mēdz būt diezgan silts, bet te pēkšņi uznāca liels aukstuma vilnis – tas visiem bija ļoti smags laiks, jo daudzdzīvokļu mājās sen vairs nebija ne ūdens, ne

elektrības, ne apkures. Tobrīd Jeļenas ģimeni glāba radnieki, kuri netālu dzīvoja privātmājā. “Savulaik onkulis uzmeistaroja apkures katlu, kas apkurināms gan ar gāzi, gan ar malku. Tas mūs glāba, jo gāzes, ar ko kurināt, nebija,” teic sieviete. Netālu no viņas daudzdzīvokļu mājas bija milzīgs parks, bet parkā – avots, uz kuru visi gāja pēc ūdens. Jeļena atzīst, – iziet uz ielas katru reizi bija liels izaicinājums, jo daži izejot vairs neatgriezās. Vienā rītā ap pulksten 6, kā ierasts, viņa ar suni izgāja pastaigā, kad pēkšņi sākās apšaušana. No skaļajiem šāvieniem suns un saimniece metās bēgt. “Šķita, ka nekad dzīvē tik ātri nebiju skrējusi. Bija bail, ka Roza nobīsies un aizmuks kaut kur projām, bet viņa, paldies Dievam, atbēga uz mājām. Nākamajā rītā pamanīju, ka mana takšu meitenīte nosirmojusi... Pilsētā klaiņoja ļoti daudz pamestu, badā mirstošu mājdzīvnieku. Uz viņiem skatoties, bija grūti valdīt asaras un sirds sažņaudzās,” stāsta sieviete.

Saprata, ka kopā labāk

Arī cilvēku attieksme bija dažāda. Bija tādi, kuri jau no pirmās kara dienas dzīvoja paši par sevi, un tādi, kuri palīdzēja viens otram, cik spēja. Jeļena dzīvoja savā dzīvoklī, bet dēlu iekārtoja pie radiem privātmājā – viņai bija jāpārvietojas no vienām mājām uz otram. “Kad jāiet kājām un apkārt sprāgst lādiņi, katrs metrs šķita kā mūžība. Cilvēki centās atrast piemērotu laiku, lai paspētu iziet uz ielas. Vienu dienu sāka šaut pulksten 5 rītā, citu – 6, dažreiz arī vēlāk. Bija dienas, kad rīts it kā kluss, likās, – nu varēs iet, bet tiklīdz pārsper kāju pāri sliekšnim, tā šauj. Tas bija briesmīgi,” atminas sieviete. Bija arī brīži, kad no dzīvokļiem nācās pārvākties uz pagrabu, kur cilvēki dzīvoja un gatavoja ēst. “Sākumā, protams, visi mēģināja izdzīvot katrs par sevi, bet tad saprata, ka kopā tomēr labāk. Kūrām ugunsgrūtu un gatavojām. Mums bija vīrietis gados, kurš uzņēmās organizatora lomu. Vienam bija jāsadzīvo zari, citam – ūdens, pārējie darīja ko citu. Daudzu māju pagrabus cilvēki dzīvoja ļoti draudzīgi. Bija sievietes arī ar zīdaiņiem uz rokām. Paveicās, ka privātmāju rajonā vienai sievietei bija kaza, kuras pienu deva jaunajām māmiņām. Zinu, ka tuvējā piepilsētas ciemā bija trīs grūtnieces, kuras visas piedzemdēja mājās. Pēc tam viņas ar bērniņiem izveda no Mariupoles,” atminas Jeļena. Taču ir arī daudz cilvēkstāstu ar ne tik labām beigām.

Cilvēki mira, un viņus nācās apglabāt turpat daudzdzīvokļu māju pagalmos. Daudzi organizējās automašīnu kolonnās un mēģināja izbraukt. Kādam tas izdevās, kādam – nē.

Atrast dzīvesvietu ar suni bija problēma

Bija skaidrs, ka izdzīvot tādos apstākļos būs grūti. Tiklīdz parādījās pirmie sakari, Jeļenu sazvanija viņas draugi, kuri pārliecināja, ka atradīs brīvprātīgos un palīdzēs nokļūt Latvijā. Daudz nedomājot, sieviete ar dēlu un suni devās garajā ceļā. “Izbraucām caur Krieviju, vienu nakti pārnākšņojām bēgļu nometnē Taganrogā un tad devāmies uz SanktPēterburgu, kur mūs atkal sagaidīja brīvprātīgie. Viņi sakārtoja Rozai dokumentus. Es jau smējos – kad nonācām Latvijā, sunim jau bija starptautiskā dzīvnieku pase, bet man pašai vēl nekāda,” teic Jeļena. Rīgā, imigrācijas centrā, noskaidrojās, ka tuvākajā apkārtnē ar suni nav iespējams palikt, un piedāvāja apmesties Medņevā. “Mums parādīja vietu kartē ar piebildi, ka, protams, no Rīgas patālu, bet vismaz visi varēs dzīvot kopā. Pirmajam brīdim, lai adaptētos un saprastu, kur esam nokļuvuši, tas mums derēja,” teic Jeļena, kura Latvijā bija jau otro reizi dzīvē. Pirmoreiz viņa uz šejieni atbrauca 16 gadu vecumā pēc skolas absolvēšanas. Tā bija vecāku dāvana – lidojums uz Latviju pie radiem Iecavā. “Es labi atceros Rīgu, Jūrmalu. Manā atmiņā palikuši laiki, kad Latvijā bija ļoti daudz cilvēku, bet tagad skatos un šausminos – kur visi palikuši. Ielas kļuvušas tukšas, vai tiešām aizbraukuši?” viņa retoriski jautā.

Pamazām sāk pierast

Kopš 10. augusta Jeļenai ir pastāvīgs darbs – viņa ir šuvēja

Foto - S. Karavoičika

Kaut projām no Ukrainas, bet mierā un klusumā. Brīdī, kad tika pieņemts lēmums kopā ar dēlu pamest valsti, Jeļena satraucās par to, vai izdosies paņemt līdzi un pārvest pāri robežai arī savu takšu meitenīti Rozu. Paldies Dievam, izdevās! “Latvijā ieradāties 4. jūlijā un jau esam apraduši ar jaunajām mājām Medņevā, bet visas domas joprojām par to, kā iet tur pie mums, Ukrainā. Tiklīdz būs iespēja, protams, dosimies atpakaļ, jo nekur nav tik labi kā mājās,” teic Jeļena.

zviedru uzņēmumā Viļakā. Tas nekas, ka līdz šim brīdim vienīgais priekšstats par darbu cehā bija skolas laikā ieraudzītā šujmašīna. Taču Jeļena par to nebēdā, – ja vajag, dzīvē var iemācīties visu. Ceha vadītāja Agnese viņai ierādīja, kā darbs jādara, un tā tas aizgāja. Viss jau būtu labi, vienīgi atalgojums gan varēja būt lielāks, ar tādu grūti izdzīvot, – uzskata ukraiņu sieviete. Dzīve nosacīti sakārtojās arī Jeļenas 14 gadus jaunajam dēlam Borisam, kurš šobrīd mācās Viduču pamatskolas 9. klasē un paralēli arī Mariupoles licejā, kur mācības notiek attālināti. Jeļena pamazām sāk aprast ar dzīvi citā zemē, kaut gan sākumā dažas lietas viņu izbrīnīja: “Jums ir ļoti dīvaina banku sistēma. Pie mums, lai bankā atvērtu kontu un saņemtu maksājumu karti, vajadzīgas 15 minūtes. Jums nedēļa un vairāk. Vēl mani izbrīnīja, ka, izņemot pārtikas veikalus, sestdienās un svētdienās pārējie veikali strādā līdz pusdienām, bet svētdienās vispār ciet. Ukrainā gluži otrādi – kad cilvēkiem brīvdienas, strādā viss, lai tauta var iet iepirkties un atpūsties.”

Joprojām cer un gaida

Jautāta par nākotnes plāniem, Jeļena rausta plecus un piebilst, ka grūti spriest – viņa šobrīd ir drošībā, ir darbs, apkārt labi cilvēki, kuri sagādā tikai pozitīvas emocijas. Sieviete ļoti uzņēma gan darbā, gan vietējie iedzīvotāji Medņevā, kuri rūpējas un regulāri piegādā gan pienu, olas, gan kartupeļus un citus labumus. “Cilvēki te tiešām labi, ar visiem var atrast kopēju valodu. Mums pat latviešu draugi jau parādījušies. It kā jau nekā netrūkst, bet mājas ir mājas. Varbūt jāsaņem pavasaris un tad... Kaut gan neviens nezina, kāda tajā brīdī būs situācija. Ir, protams, cerības, ka kādam prāts būs apskaidrojies. Bet kamēr nav skaidrības, jāpaliek vien Latvijā. Te esam vairākas ukraiņu ģimenes, kuras viena otru atbalsta. Tas ir ļoti labi, jo brīžiem mēdz uznākt arī depresija, un vēl tas drūmais rudens laiks... Tāpēc ir labi, ja blakus kāds savējais. Bet visvairāk par visu, protams, gribas uz mājām – savām mājām...,” teic Jeļena, un viņas acis sariešas asaras.

Re, kā!

Un kāda pieturvieta ir jūsu pagastā?

Dzīvoja reiz Tilžas pusē veca tantiņa Benita, kura palūdza Kāpessila autobusu pieturvietā novietot vismaz kaut kādu soliņu. Tā kaimiņi izpalīdzēdami no savas malkas kaudzes uz pieturvietu aizvēla koka bluķi. Tagad tantiņa uz notiekošo noraugās jau no mākoņa maliņas, bet bluķis joprojām stāv uz vietas. Un kāda pieturvieta ir jūsu pagastā?

Mūsupusē autobusu pieturvietu ir simtiem, tādēļ izbraukāt visus Balvu novada ceļus un celiņus un tās apskatīties nav iespējams. Ja kāda īpaši savdabīga pieturvieta ir arī jūsu dzīvesvietas apkārtnē, foto ar nelielu aprakstu sūtiet uz e-pasta adresi: locmelis.arturs@gmail.com!

Starp pieturvietu un ceļu – grāvis

Foto - A.Kirsanovs

“Dīvainības pēc ceļa remontdarbiem.” Ar šādu virsrakstu pagājušā gada jūnijā laikrakstā “Vaduguns” publicējām rakstu par attēlā redzamo Līdumnieku pieturvietu Bērzpils pagastā. Proti, iedzīvotāji uzdeva jautājumu, vai pirms ceļa remontdarbiem vispār tika domāts par cilvēkiem? “Iedzīvotājam, kurš atnācis uz šo pieturvietu, lai apsēstos uz soliņa, no sākuma jāpārlec pāri nebūt ne mazam grāvim. Un kā ir ar gados vecākiem cilvēkiem – pensionāriem, cilvēkiem ar veselības problēmām, invalīdiem? Tā ir kaut kāda bezjēdzība un nerēķināšanās ar apkārtējiem iedzīvotājiem. Lai arī cik cilvēku palikuši dzīvot konkrētajā lauku apkārtnē, šādas pieturvietas absolūti nešķiet pieņemamas un cilvēku cienīgas,” neizpratnē bija iedzīvotāji.

“Latvijas Valsts ceļu” sagatavotā atbilde bija vienkārša: “Lai nodrošinātu piekļūšanu ceļa zīmei, ceļam jāveido pieturvietu paplašinājumi, bet tas bez pārbūves projekta nav iespējams. Ceļa turpmākajā ekspluatācijā neko mainīt nav paredzēts. Kas attiecas uz soliņiem, tie tuvākajā laikā tiks demontēti. Jauni to vietā netiks uzstādīti, jo ceļam nav paplašinājumu.” Vai pieturvietu paplašinājumus nevarēja ielānot pirms ceļa remontdarbiem? Laikam nē. Un vai iepretim pieturvietai grāvi iepriekš nevarēja ielānot uzstādīt caurteku, tai virsū ar granti uztaisīt celiņu ar pieeju pieturvietai un soliņu saglabāt, lai būtu, kur apsēsties? Ari laikam nē. Līdz ar to iedzīvotāji secina, ka savulaik tur soliņš atradās, un soliņus taisīja cilvēkiem, bet tagad tā laikam vairs nav prioritāte. Tikmēr valsts savu solījumu gan ir izpildījusi. Kā šonedēļ par to pārliecinājās laikraksts “Vaduguns” un redzams attēlā, soliņš patiešām ir demontēts – tā vairs nav un, kā acīmredzot spriež tur, *augšā*, nemaz *i* nevajag... Bet kaut kādi uzlabojumi autobusu pasažieriem, nu, varbūt kaut kad nākotnē...

Jāpiebilst, ka šāda pieturvieta uz vietējās nozīmes valsts autoceļa Bērzpils – Tilža, kuru no ceļa šķir grāvis, nav vienīgā. Visticamāk, tādu netrūkst arī citviet Balvu novadā.

Foto - A.Ločmelis

Foto - A.Kirsanovs

Soliņa vietā – bluķis!

Viena no kolorītākajām autobusu pieturvietām Balvu novadā atrodas Tilžas pagasta Kāpessilā, kur soliņa vietā uzstādīts koka bluķis. Var oponentēt un teikt, ka ne jau pie visām pieturvietām novietoti soliņi. Taisnība, bet, kā redzams apakšējā attēlā, šajā pašā pieturvietā otrpus ceļam soliņš gan ir. Jā, tas ir aizaudzis ar zāli, kļūst arvien nepamanāmāks, un atbildīgie dienesti satrunējušos soliņa dēļus, šķiet, kādudien nopļaus reizē ar garajiem apaugumiem, bet, sak', šeit tā jau ir dziļi lauki – kādi vēl soliņi... Bet vispār stāsts ir tāds, – ja ne tie, kuriem jā rūpējas par ceļa infrastruktūru, tad par autobusu pasažieru ērtībām jādomā pašiem iedzīvotājiem. Tā tas noticis arī Kāpessilā, kur bluķi pieturvietā jau pirms vairākiem gadiem novietoja turpat blakus esošās mājas iedzīvotāji. “Veca tantiņa Benita mums reiz jautāja, vai pieturvietā nevaram nolikt kaut kādu soliņu. Tā no savas malkas kaudzes uz pieturvietu aizvēlām koka bluķi, jo viņa gaidīja autolauku, bet soliņa, kur sēdēt, nebija. Pati tantiņa jau devusies mūžībā, bet bluķis joprojām stāv savā vietā. Ja reiz nav normāla soliņa, bluķim tur ir jābūt, jo kursē autobuss, un ir cilvēki, kuri, to gaidot, uz koka bluķa joprojām piesēž – arī mēs paši. Savukārt *ceļinieki* ne par soliņiem domā, ne pļauj – ja nu reizi gadā. Esam pļāvuši arī paši,” stāsta vietējās mājas iedzīvotāja Daina.

Un vēl! Pieturvietu ar koka bluķi pamanījis arī tilžēnietis Zintis Krakops, kurš, atsaucoties uz nesen notikušajām autobusu pieturvietu soliņu zādzībām Latvijā, ar zināmu ironijas un humora devu sociālajā tīklā “Facebook” raksta: “Paldies Dievam, mūsu Kāpessila ciema autobusu pieturas oriģinālais soliņš jau vairākus gadus ir dzīvs un vesels, nav nosperts un saskaldīts. Ceram, ka vēl kalpos ilgus gadus, bet drošības labad stabā būs jāuzliek kamera!”

“A, ko darīt, ja malka dārga?”

Protams, ir ļoti daudz lietu, par kurām var runāt ar ironiju un humoru, var pelt un nosodīt (un ne bez pamata), bet nav jau tā, ka ar Latvijas ceļu infrastruktūru viss ir slikti. Problēmu patiešām daudz, un arī mūžīgie vārdi, ka finansējuma ir tik, cik ir, joprojām aktuāli, bet pamazām vismaz daļa ceļu jau tiek atjaunoti, arī skaistu autobusu pieturvietu mūsu valstī netrūkst. Lamas, turklāt lielas, pelnījuši arī paši iedzīvotāji. Mūsupusē par šādiem gadījumiem vismaz nekādas oficiālas informācijas nav, bet, kā jau tas plaši izskanējis pa visu Latviju, pie valsts autoceļiem Dobeles un Tukuma novadā pagājušajā nedēļā konstatēti vandālisma un zādzību gadījumi, kuros bojāti soliņi 15 autobusu pieturvietās. Proti, ir izzāģētas un nozagtas kopā 69 koka latas, kā rezultātā vandāļu nodarītie zaudējumi ir 1157,17 eiro (ar PVN). “Latvijas Valsts ceļu” Zemgales reģionālā nodaļa ir vērsusies Valsts policijā ar iesniegumu par valsts autoceļam nodarītajiem zaudējumiem un lūgusi izmeklēt pieturvietu soliņu bojāšanas gadījumus. Līdz ar to par notikušo soliņu bojāšanu un kāda iedzīvotāja teikto: “A, ko darīt, ja malka dārga?” var vilkt zināmas kopsakarības, bet vienlaikus šāda rīcība ir absolūti nosodāma.

Ir vēl viena lieta, kas jāuzsver. Piemēram, pagājušajā gadā “Latvijas autoceļu uzturētājs” ziņoja, ka pērn gada pirmajā pusē piegrūzoto valsts autoceļu ceļmalu sakopšanai izlietoti vairāk nekā 597 tūkstoši eiro, tajā skaitā autoceļu nodalījuma joslas sakopšanai – 465 tūkstoši eiro un autobusu pieturvietu atkritumu tvertņu apkopei 132 tūkstoši eiro. Turklāt ik gadu izmesto atkritumu daudzums ceļmalās nemazinās, kas liecina par ceļu lietotāju vienaldzīgo attieksmi vides piesārņojuma problēmu risināšanā un atkritumu īpatsvara samazināšanā. Ja iedzīvotāji atkritumus novietotu tiem paredzētajās vietās (mājsaimniecību noslēgto atkritumu apsaimniekošanas līgumu norādītajās vietās), tad atkritumu savākšanas izmaksas varētu novirzīt lietderīgākiem autoceļu ikdienas uzturēšanas darbiem, piemēram, sakārtot autoceļu ūdens atvadi, atjaunot greiderējamo kārtu grants autoceļiem un veikt citus darbus. Varbūt tad arī pašiem iedzīvotājiem nevajadzētu pieturvietās novietot koka bluķus, bet valsts parūpētos par glauņu soliņiem?

Foto - no personīgā arhīva

* Sākums 1.lpp.

Vērtīgākā atjaunojamā enerģija

Madara Jeromāne. Viņa jauniešiem novēlēja nezaudēt jaudu un enerģiju: "Lai ir patīkams uztraukums un neizpaliek pozitīvs stress arī nākamajā dzimšanas dienā!"

Žaklīna Orlovskā. Jauniešu lietu speciāliste atgādināja, ka mūsdienās iespēju ir tik daudz: "Dienas aktivitātēs uz mana džempers bija rakstīts: "Jaunieši ir Latvijas vērtīgākā atjaunojamā enerģija." Lai veicas!"

Nu jau studente. Jubilejā Atzinības rakstu pasniedza 14 aktīvākajiem piecgades jauniešiem, tostarp Simonai Zarembai par pašiniciatīvu un aktīvu darbību Viļakas jauniešu mājas neformālās izglītības aktivitātēs, veicinot jaunatnes kustību Viļakas pilsētā, kā arī popularizējot novada tēlu. Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmijas studente Simona ir pārliecināta, ka viņu uztur gribasspēks būt aktīvai: "Nekad nav patīcis sēdēt mājās."

Baltinavieši. Baltinavas vidusskolas direktors Imants Slišāns (foto no kreisās) atzina, ka ar skaudību lūkojas uz Viļaku: "Uzskatu, ka Viļaka uzplauka, esot Viļakas novadā. Ceru, ka uzplaukums turpināsies arī tagad, kad notikusi reforma."

Sandis Leitens. Atzinības raksta saņēmējs atklāja, ka jauniešu centrā darbojies 7-8 gadus: "Kādi ir jaunieši? Viņi noteikti kļūst aktīvāki, jo saprot, ka tikai kopā var piepildīt savus sapņus."

Kristiāns Šaicāns. Jaunietis, kurš saņēma Atzinības rakstu, ir pārliecināts, ka jaunā paaudze šad tad ir jāpabaksta: "Kāpēc jāiet uz jauniešu centru? Tur ir pasākumi, tur rodami jauni draugi, tur tu pats atveries!"

Atpūta

Prātnieks 11. kārtā

Atbildes uz konkursa jautājumiem gaidīsim līdz nākamā mēneša pirmajam datumam Balvu Centrālajā bibliotēkā, zvanot uz tālruni 64522111vai elektroniski uz e-pastu: evita@balvurcb.lv

Vertikāli

1. Vislielākais pašreiz zināmais laukakmens Latvijā. 2. Kuras Latvijas pilsētas nosaukums bija Goldingena? 3. Novembra mēneša autore Zvaigznes grāmatnīcās. 4. Latvijas Republikas proklamēšanas diena ir Latvijas neatkarības pasludināšanas atzīmēšanas diena, kas tiek svinēta... 5. Viena no sieviešu lomas atveidotājām filmā "Ilgais ceļš kāpās". 10. Kurš zidītājs spēj lidot? 11. Kuras pilsētas baznīca attēlota fonā Jaņa Rozentāla gleznā "No baznīcas". 14. Ievērojamākais Kurzemes hercogistes hercogs? 15. Gāze, kas veidojas rūgšanas procesā. 16. Vislielākais purvs Latvijā. 17. Latvijas brīvības cīņu visplašāk svinētā diena. 19. Kāda žanra pamatlicējs Latvijas mākslas vēsturē ir Vilhelms Purvītis? 20. Ezers atrodas Talsu novada Ārlavas pagastā. 21. Vairāku novadu tautas tērpa sastāvdaļa. 25. Senākā Jūrmalas daļa.

Horizontāli

3. Kura ir Jelgavai tuvākā pilsēta? 6. Kad notika pirmie Vispārējie latviešu Dziesmu svētki? 7. Jaunās pašmāju autores Arlitas Laines stāsts visai ģimenei. 8. Kā vienā vārdā sauc neapstrādātu aramzemi? 9. Augstākais Latvijas ordenis. 12. Labības augs, kas izveidots, krustojot kviešus un rudzus. 13. Viens no Latvijas interesantākajiem dolomīta tipiem. 18. Garākās mākslīgās alas Latvijā. 22. "Latgales Māra" pieminekļa tēlnieks. 23. Latvijas vecākā pilsēta. 24. Kā citādi sauc Alsungas novada iedzīvotājus. 26. Latvijas himnas autors. 27. Latvijas visjaunākā pilsēta. 28. Lielākā Zemgales upe. 29. Autors grāmatai, kas vēsta par latviešu jaunekļa dienesta gaitām padomju Krievijā. 30. Baltijas jūras lielākā sala.

10.kārtas atbildes

Vertikāli: 1.Melnā bērzu piepe. 2. Energoresursu atbalsts. 3. Vārdu svars. 4. Merila Strīpa. 7. Īrisa. 8. Skursteņslauķis. 9. Troļļi. 11. Apkūlības. 13. Kartupeļu pankūkas. 14. Inga Ābele. 15. Filozofija. 16. Ķirbis. 17. Ceriņu meitene.

Horizontāli: 5.Brūklenes. 6. Vērmele. 9. Tausakne. 10. Siāmas. 12. Sandra Švarca. 18. Sofija Graudumniece. 19.Seifs. 20. Ineta Atpile-Jugane. 21. Aktieris. 22. Anna Āze. 23. Simjūda diena. 24. Gliemežvāks.

Pareizas atbildes iesūtījuši: A.Mičule, I.Svilāne, I.Homko, L.Mežale, Z.Pulča, J.Pošeika.

Balvu no apgāda "Zvaigzne ABC" saņem LAIMA MEŽALE no Balviem. Pēc balvas griezties Balvu Centrālajā bibliotēkā.

Reklāma

Ātrāk

Ērtāk

Izdevīgāk

Attālinātais ierēdnis – saņem valsts un pašvaldības pakalpojumus tuvāk mājām!

Saņem attālināto konsultāciju ar Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras, Valsts ieņēmumu dienesta un Valsts zemes dienesta speciālistiem savām mājām tuvākajā klientu apkalpošanas centrā!

Padziļinātā konsultācijā iegūsti informāciju par:

- kapitāla pieaugumu situācijās, kad tiek pārdots vai kā citādi jaunam īpašniekam nodots personīgais nekustamais īpašums (Valsts ieņēmumu dienests);
- vecuma un invaliditātes pensiju, kā arī slimības un vecāku pabalstu (Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra);
- visiem Valsts zemes dienesta pakalpojumiem.

- 📍 **Tuvākā VPKAC adrese:** Abrenes iela 26, Vijakas pilsēta, Balvu nov., LV-4583
- ☎ **Tālrunis saziņai:** 66954809
- ✉ **e-pasta adrese:** vilaka@pakalpojumucentri.lv
- 🕒 **Darba laiki:**

Pirmdiena	8:30 - 17:00
Otrdiena	8:30 - 17:00
Trešdiena	8:30 - 17:00
Ceturtdiena	8:30 - 18:00
Piektdiena	8:30 - 16:00

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija

Valsts un pašvaldības vienotais klientu apkalpošanas centrs

Nepalaid garām!

Māra Slokas 60 gadu jubileja

Kantrimūzikas grupa "Klaidonis" ar plašu koncerttūri svinēs grupas solista Māra Slokas 60 gadu jubileju.

Svinot grupas "Klaidonis" solista Māra Slokas 60 gadu jubileju, **3.decembrī plkst. 18.00 Latgales vēstniecībā GORS** izskanēs mūziķa jubilejas tūres koncerts "Kantri un šlāgermūzikas svētki. Mārim Slokam 60", kurā skanēs "Klaidoņa" labākās dziesmas: "Zarus nelauz", "Aizvijas ceļš", "Mazā dvēselīte" u.c.

Māra Slokas (viņš dzimis 1962.gada 28.novembrī) pirmais skaļais talanta apliecinājums bija dziesma "Mazā dvēselīte" ar Elīnas Zālītes vārdiem, kas ieguva labākās dziesmas titulu 2005.gada Bauskas kantrimūzikas festivālā, pārliecinoši – "Šlāgeraptaujā 2005", kā arī tajā pašā gadā saņēma AKKA/LAA Bezgalības balvu kā gada visvairāk atskaņotā dziesma Latvijā.

Celtniecība un mūzika Māra Slokas dzīvē iet roku rokā. "Esmu lauku cilvēks, man patīk vienkārša melodija, vārdi – lauku mūzika, un tas pats kantri," saka populārais mūziķis. Iespējams, viss būtu citādi, ja mūziķa bērnība neaizritētu Popē. Māra vecāki nebija mūziķi, bet ļoti dziedātāji, un, uzsācis skolas gaitas, zēns 2.klasē sāka apgūt mežraga spēli Ventspils bērnu mūzikas skolā. Taču pēdējais autobuss uz Popi devās, pirms stundas bija beigušās, tā nu izglītošanās mūzikā gāja secen. Popes pamatskolai tehnikums un Lauksaimniecības akadēmijas Lauku celtnieku fakultāte.

sekoja Mālpils Lauksaimniecības

Jau Mālpilī mācoties, Māris Sloka privāti mācījās dziedāšanu pie pedagoģes Maigas Grietēnas. Viņa ieteica jauniešiem bals dotumus izkopt Tautas estrādes ansambli "Sigulda", kur tolaik dziedāja arī Nauris Puntulis. 1979.gadā Bauskas rajona Vecsaulē M.Sloka dibināja savu pirmo grupu, ko nosauca par "Relako" (vārdu savienojuma – reti laba kompānija – saīsinājums).

Māra Slokas pēc skaita sestā grupa veidojās, gatavojoties 1.Bauskas kantrimūzikas festivālam Bauskā 1999. gadā, un 2001.gadā tai tika dots nosaukums "Klaidonis", kas šķīta muzikāls un viņu dziesmām atbilstošs.

Kopā ar saviem mūziķiem Māris aktīvi muzicē dažādos pasākumos visā Latvijā, ik pa laikam brauc ciemos pie tautiešiem Lielbritānijā, Īrijā, uzstājas arī Lietuvā, ar labiem panākumiem piedalījies Latvijas TV "Šlāgeraptaujā" un "Amigo Dzintara dziesmu aptaujā". Dziesmas Māris Sloka sacer arī savai meitai Evijai Slokai, ar kuru dziedāti arī dueti. Savukārt šobrīd paralēli darbam studijā ar "Klaidoni", Mārim Slokam ir izveidojusies laba sadarbība ar ģitāristu – aranžētāju Jāni Misiņu, un, iespējams, jau nākamgad klajā nāks studijas albums.

Māra Slokas un "Klaidoņa" koncerts notiks 3.decembrī plkst. 18.00 Rēzeknē, Latgales vēstniecībā "GORS" (viesos "Apvedceļš").

Biļetes uz koncertu var iegādāties "Biļešu Paradīzes" tīklā.

Seši neveikli klauni katru savas dzīves mirkli iekļūst situācijās, kas ir viena par otru smieklīgākas un jautrākas. Kaut ko ne tā izdarīt. Pateikt, ko nevajadzētu. Ieiet, kur nedrīkst. Ielīst tur, no kurienes nesanāk izlīst. Tā ir viņu ikdiena. Lai tiktu ārā no šīm situācijām, būs nepieciešama zāles skatītāju palīdzība un ieteikumi. Apsolām – smiesieties, vēderus turēdami, visas programmas garumā. Atnesiet uzzīmētu klaunu – saņemsiet dāvanu!

Pēc pasākuma visus bērnus aicināsim uz jautru bildi kopā ar šiem mīļajiem cilvēciņiem.

Balvu Kultūras un atpūtas centrā 23.novembrī plkst. 18.30. Biļetes uz koncertu var iegādāties "Biļešu Paradīzes" tīklā.

Apsveikumi

Gadiem kāpuši vienā kalnā,
Divi cilvēki saprot un jūt –
Pēc kopīgi pārciestām salnām
Pat rūgtajā saldums var būt.

Miļi sveicam **Ināru un Janko Jaskuļskus**
50 gadu – Zelta – kāzu jubilejā! Vēlam dzīvesprieku un
labu veselību.

Aivars, Vija

Lai košās krāsās Tavas dienas staro,
Lai gadi skaisti tālāk zaro,
Lai spēka daudz, lai viss Tev sokas,
Lai nepagurst sirds, prāts un rokas.

Miļi sveicam **Marutu Bukšu** skaistajā dzīves jubilejā!
Lai piepildās sapņi, turas veselība un
ik rīts ir saules gaismas pilns.

Locānu ģimene

Dažādi

SIA "SMG Energy" PĒRK
zarus un šķeldojamo materiālu.

Piedāvājam **BEZMAKSAS**
platību attīrīšanu no kokiem un
krūmiem.
Veicam **piemaksu par iegūtiem**
materiāliem.

Nodrošinām pilna cikla
izstrādi.
Tālr. **28607454.**

Zemnieku saimniecība nomā, pērk
lauksaimniecības zemi,
cirsma, mežus.
Tālr. 26335686.

Pieved smilti, granti, šķembas.
Remontē piebraucamos ceļus.
Ierok un savieno ūdensvadus,
kanalizāciju un elektrokabeļus.
Tālr. 25685918.

Pārdod

Pārdod MEDU, bišu maizi.
Tālr. 26306618.

Piegādā lopbarībai: kartupeļus,
burkānus, cukurbietes, lopbarības
bietes, graudus. Tālr. 25442582.

Pārdod grūsnas teles,
teles (dažāda vecuma) Rugājos.
Tālr. 26512203.

Pārdod skaldītu malku, 50 EUR/
berkubā, piegāde, krava – 7 m³.
Tālr. 22543758.

Skaldīta malka.
Cena 50 EUR/berkubā.
Piegādes apjoms līdz 7 berkubiem.
Ir sausā. Tālr. 25543700.

Pārdod skaldītu malku (rakstām
rēķinus). Tālr. 28700211.

Pārdod skaldītu malku (pieņem
apmaksu caur sociālo dienestu).
Tālr. 26425960.

Pērk

Pērk izcirstus mežus,
3000 EUR/ha.
Tālr. 28282021.

Pērk mežu ar zemi, cirsmas,
lauksaimniecības zemi.
Tālr. 26346688.

"Latvijas investīciju fonds" pērk par
augstām cenām meža īpašumus.
Tālr. 26411450.

Pērku slaucamu govī, brūnu vai
sarkanraibu. Izskatišu visus
piedāvājumus. Tālr. 26464582.

IEPĒRK MAJLOPUS
-AUGSTAS CENAS
-SAMAKSA TŪLĪTĒJA
-ELEKTRONISKIE SVARI
tel. 27777733
www.galaspārstrade.lv

SIA "AIBI" iepērk liellopus, jaunlopus, jērus, zirgus. Iepērkam arī bioloģiskos lopus. Samaksa tūlītēja. Tālr. 20238990.

Z.s "Strautiņi" iepērk mājlopus.
Samaksa tūlītēja. Labas cenas.
Tālr. **29411033.**

Iegādāšos vecu māju par malkas
cenu. Tālr. 26605596.

"Craftwood" pērk meža īpašumus
2500-30000 EUR/ha.
Tālr. 26360308.

Pērk meža, lauksaimniecības zemi.
Tālr. 29386009.

Līdzjūtības

Miļš cilvēks
neaziet,
Viņš tikai
pārstāj līdzās
būt,
Viņš paliek dziļi,
dziļi sirdī
Par avotu, kur
mūžam spēku smelt.

4.novembrī 50 gadu vecumā negaidīti mūžībā devies VALDIS LOGINS.

Izsakām patiesu līdzjūtību **Nadeždai Golubkvai, radiem, tuviniekiem, draugiem,** no miļā cilvēka Valda Logina uz mūžu atvadoties.

Anna un Salvī Strumpes, Zoja Pančuka, Žanna Niķitina ar ģimeni, Olga Šoldre ar ģimeni, Vasilis Terentjevs

*Tas visskumjākais brīdis, kad mīļa sirds
Uz mūžu mūžiem pārtrūkst un stājas,
Tad zvaigznes pie debesīm asarās mirkst*

*Un tukšas kā klajums kļūst mājas.
Skumju brīdī esam kopā ar Pāvīlu Začu un tuviniekiem, MĀTI mūžībā pavadot.*
SIA "Scantest" kolēģi, draugi Andrejs, Vladimirs, Artis, Ivars

*Lai mātes mīlestība paliek Dziļi sirdī par avotu,
Kur mūžam spēku smelt.*
Izsakām visdziļāko līdzjūtību **Pāvīlam Začam un tuviniekiem, MĀMIŅU** mūžības ceļā pavadot.
CSDD Balvu KAC kolektīvs

*Bet māte raidīs Savas baltās domas
Un savus padomus Vēl ilgi sūtīs šurp!*
Izsakām visdziļāko līdzjūtību **tuviniekiem, ZENTU ZAČU** mūžībā pavadot.
Raibekazu un Viguļu ģimenes

*Daudz ir Dieva dārzos ziedu,
Pacel acis - gaisma mirdz,
Tomēr skaistākais no visiem –
Mātes svētums, mātes sirds.*
Izsakām līdzjūtību **Andrim Začam ar ģimeni,** pavadot mūžībā **MAMMU.**
Sprudzānu ģimene

*Košu ziedu, dziesmu klusu,
Nav ko citu dāvināt.
Vieglas smiltis, saldu dusu
Kapu kalnā, māmuliņ.*

(M.Kempe)

Izsakām visdziļāko līdzjūtību **Andra Zača ģimenei un tuviniekiem, MĀMUĻU** mūžībā pavadot.
Pļavu ielas kaimiņi: Grāmatiņi, Seveļkovi, Pušpuri, Daina, Ilga, Katja, Valija, Valdis

*Tavs mūžs kā dziesma izdziedāts,
Kā krāsains dzipars izadīts,
Ar rūpēm, raizēm nodzīvots,
Nu Zemes mātes klēpim dots.*
Izsakām līdzjūtību un šajā sāpju brīdī esam kopā ar **Andri Začu,** pavadot mīļo **MĀMUĻU** mūžībā.
Bijušie darbabiedri – ugunsdzēsēji

*Košu ziedu, dziesmu klusu,
Nav ko citu dāvināt.
Vieglas smiltis, saldu dusu
Kapu kalnā, māmuliņ.*

Esam kopā dziļās ciešanās un
izsakām līdzjūtību **Lindai Vitolai, MĀTI** mūžībā pavadot.
Balvu Mūzikas skolas Lielā ansambļa audzēkņi, viņu vecāki

Visdziļākā līdzjūtība **Aināra Keiša ģimenei, MĀMIŅU, VĪRAMĀTI, VECMĀMIŅU** mūžībā pavadot.
Tu katram viena, tikai viena,
Kurai kā pie saules bērni turas klāt.
Tāpēc ir tik grūti, skujām birstot,
Uz mūžu zemei tevi atdot, māt!
(K.Apškrūma)
Maiga, Zigrīda, Kazimirs

*Ai, māt, kur tagad aizvēju lai rodu,
Kas mani nogurumā kādreiz
sasildīs?*

*Vien balta svece raud aiz tumšā loga,
Tās asaras pār manām sāpēm list.*
Izsakām līdzjūtību **Ruditei Priedeslaipai un piederīgajiem,** pavadot **MĀMULĪTI** kapu kalniņā.
Balvu Valsts ģimnāzija

*Sedz, Dieviņ, zvaigžņu sagšu,
Klāj mākoņu paladziņu.
Apklusuši mātes soļi,
Dzīves ceļus staigājot.*
Dalām bēdu smagumu un esam kopā ar **kolēģi Ruditi un tuviniekiem,** no **MĀMIŅAS** atvadoties.
Ināra, Valija, Aija, Svetlana

*Saņem, labā Zemes mātes,
Vienu sirmu māmuliņi,
Apsedz viņu silti, silti
Savām smilšu villainēm.*

Klusa un patiesa līdzjūtība
audzinātājam **Ruditei Priedeslaipai, MĀMIŅU** mūžībā pavadot.
9.c klases audzēkņi un vecāki

*Mums zināms ir tāds neliels vārdiņš:
– Turies!*

*Ko saka tad, kad lieki citi vārdi,
Kad ceļā pēkšņi uznākusī tumsa,
Uz pagātni ir aizcirtušies vārti.*
Izsakām patiesu līdzjūtību **Inārai un dēliem,** vīru un tēvu **GUNTI EZERGAILI** zemes klēpī guldot.
Dzintra, Pēteris, Leontīna

*Cilvēks aiziet, taču paliek atmiņas,
kopīgi padarītie darbi, piedzīvotie
mērķi, pastaigas un sajūtas...*

Izsakām līdzjūtību **Inārai Ezergailei, dēliem un tuviniekiem,** vīru, tēti **GUNTI EZERGAILI** mūžībā pavadot.
Balvu 2.bērnodārza bijušās kolēģes

*Tā gaisma, ko izstaro svece,
Tas gaišums, kas liesmiņā plīvo,
Tas izplēn un pazūd, un gaist,
Bet gaisma, kas cilvēkā dzīvo,
Un siltums, ko izstaro sirds,
Tas nezūd – tas paliek un mirdz.*
(V.Egle)

Izsakām visdziļāko līdzjūtību **Ivo Kravalim ar ģimeni, TĒVU** mūžībā pavadot.
Dienas aprūpes centrs

*Cilvēka dzīvei ir zvaigznes gājums –
Tā iemirdzas un nodzīest.
Paliek klusums, neizteikti vārdi...*
Izsakām patiesu līdzjūtību **Solvitai, Jānim Vitoliem un pārējiem tuviniekiem,** tēvu, vīratēvu **IVARU KRAVALI** mūžībā pavadot.
Skolas ielas 8.mājas iedzīvotāji

*Klusa paliek tēva sēta,
Klusa paliek istabiņa;
Nav vairs tēva mīļo soļu,
Nav vairs tēva padomiņa.*
Mūsu klusa un patiesa līdzjūtība **Ivo Kravalim un tuviniekiem,** pavadot **TĒTI** pa skuju klāto taku mūžības ceļā.

Eglaines pamatskolas klasesbiedri,
vecāki, auklītes, audzinātāja,
skolotāja Aija

Ikvienam ir iespēja īsi un konkrēti pateikt paldies kādam
labvēlim, sponsoram, atbalstītājam, palīgam. Dārgi tas
nemaksās - tikai 5 eiro par 28 vārdiem.
Jo šie ir "Pateicības vārdi".

Patiesi pateicības vārdi
ikvienam, kurš jūta līdzī, bija kopā
un atbalstīja sāpju brīdī, kad
Zemes mātes klēpī guldijām mīļo
māmiņu, vecmāmiņu
Liviju Klitončiku.
MEITA, MAZBĒRNI

Sirsni pateicamies biskapam
Eināram Alpem, "Ritums",
saimniecei Santai Borisai.
Liels paldies radiem, draugiem,
kaimiņiem, kolēģiem, visiem, kuri
bija kopā ar mums, pavadot mīļo
Māriti Kļaviņu mūžībā.
BĒRNI, MAZBĒRNI

 Vaduguns
Indekss 3004

IZNĀK OTRDIENĀS, PIEKTDIENĀS
IZDEVĒJS
SIA "BALVU VADUGUNS"
Nodokļu maksātāju apliecības Nr.
LV43203002982

REDAKCIJAS ADRESE
TEĀTRA IELĀ 8
BALVOS, LV-4501
NORĒĶINU KONTS
A.S.SEB BANKA
Nr. LV21UNLA0024000467345,
kods UNLALV2X

Publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.
Par faktu, skaitļu pareizību, kā arī par sludinājumu tekstiem
atbild to autoros.

REKLĀMA,
SLUDINĀJUMI

D.Dimitrijeva
T. 64507018
26161959

REDAKTORS **E.GABRANOVŠ** - T. 29360850
ŽURNĀLISTI: **S.KARAVOIČIKA** - T. 26707934;
ZLOGINA - T. 29203754; **I.ZINKOVSKA** - T. 28319682;
M.SPRUDŽĀNE - T. 27832538; **I.TUŠINSKA** - T. 27145837;
A.LOČMELIS - T. 26665086. **KOREKTORE S.GUGĀNE**
GRĀMATVEDE S.BĒRZIŅA - T. 25908200
ŠOFERIS A.KIRSANOVŠ - T. 27870730
Tālrunis-autoatbildētājs - 64520961

e-pasts: **vaduguns@apollo.lv**
mājaslapa: **vaduguns.lv**

Datorsalikums-
SIA "Balvu Vaduguns",
R.KACĒNS
Iespēsts SIA "Latgales
Druka", Rēzeknē,
Baznīcas 28
TIRĀŽA - 2450